

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ZELENE TRANZICIJE

P/8162230

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom

KLASA: UP/I-351-03/23-08/16

URBROJ: 517-04-1-2-25-17

Zagreb, 13. lipnja 2025.

Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, OIB 59951999361, na temelju odredbe članka 89. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) i članka 21. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), povodom zahtjeva nositelja zahvata Hrvatske ceste d.o.o., Vončinina 3, Zagreb, OIB 55545787885, putem opunomoćenika Ekonerg d.o.o., Koranska 5, Zagreb, OIB 71690188016, za procjenu utjecaja na okoliš državne ceste Srijemska granična transversala, dionica: Ilok – Lipovac, od km 1+800,00 do km 35+000,00, nakon provedenog postupka, donosi

RJEŠENJE

I. Namjeravani zahvat – državna cesta Srijemska granična transversala, dionica: Ilok – Lipovac, od km 1+800 do km 35+000, nositelja zahvata Hrvatske ceste d.o.o., Vončinina 3, Zagreb, na temelju studije o utjecaju na okoliš iz svibnja 2024. godine koju su izradili ovlaštenici Zavod za prostorno planiranje d.d. iz Osijeka, Ekonerg d.o.o. i Mundo Melius d.o.o. iz Zagreba – prihvatljiv je za okoliš i ekološku mrežu uz primjenu zakonom propisanih i ovim rješenjem utvrđenih mjera zaštite okoliša i mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže (A) i provedbu programa praćenja stanja okoliša i ekološke mreže (B).

A. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I MJERE UBLAŽAVANJA NEGATIVNIH UTJECAJA NA CILJEVE OČUVANJA I CJELOVITOST PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE

A.1. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I MJERE UBLAŽAVANJA NEGATIVNIH UTJECAJA NA CILJEVE OČUVANJA I CJELOVITOST PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE TIJEKOM PROJEKTIRANJA I PRIPREME

Opće mjere zaštite

A.1.1. U okviru izrade Glavnog projekta izraditi elaborat u kojem će biti prikazano na koji su način u Glavni projekt ugrađene mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže i program praćenja stanja okoliša i ekološke mreže iz ovog Rješenja. Elaborat mora izraditi pravna osoba koja ima suglasnost za

obavljanje odgovarajućih stručnih poslova zaštite okoliša i zaštite prirode u suradnji s projektantom.

- A.1.2. Izraditi projekt organizacije gradilišta kojim će se unaprijed odrediti prostor za smještaj, kretanje i pranje kotača građevinskih vozila i druge mehanizacije prije uključivanja na javnu prometnu mrežu, prostor za privremeno skladištenje i manipulaciju tvarima štetnim za okoliš te privremena skladišta materijala i otpada.
- A.1.3. Manipulaciju naftom, naftnim derivatima, uljima i mazivima te zamjenu akumulatora na građevinskim strojevima i vozilima, provoditi isključivo na unaprijed određenim lokacijama unutar koridora ceste uz odgovarajuće mjere zaštite voda i tla.
- A.1.4. Unutar koridora ceste odrediti lokaciju za deponiranje humusnog sloja iskopanog pri izvođenju zemljanih radova te voditi računa da prostor za odlaganje bude stabilan, da se uklapa u okoliš i da se skladištenjem ne uništi postojeća vegetacija.
- A.1.5. Za pristup gradilištu koristiti postojeću mrežu putova, a kao glavni pristupni put koristiti trasu zahvata. Nove pristupne putove formirati kroz prirodnu vegetaciju samo kada je nužno i pritom osigurati nesmetanu komunikaciju između poljoprivrednih površina.

Mjere zaštite infrastrukture i prometnih tokova

- A.1.6. Prije početka izvođenja radova izraditi projekt privremene regulacije prometa za vrijeme izgradnje zahvata kojim treba osigurati protočnost postojećeg prometa.
- A.1.7. Prekinute veze postojećih cesta, pješačkih komunikacija i poljskih putova osigurati zamjenskim paralelnim cestama i poljskim putovima.

Mjere zaštite voda

- A.1.8. Tehničke elemente križanja s kanalskom mrežom uskladiti s nadležnom vodnogospodarskom službom Hrvatskih voda, a u slučaju da se ne raspolaze dovoljnim hidrološkim podacima, provesti hidrološko dimenzioniranje vodotoka na temelju raspoloživih podataka o oborinama.
- A.1.9. Propustima i kanalima regulirati protok vanjskih voda na način da se ostvari bez erozije i poplavljivanja trupa ceste i okolnog terena. Kao materijal obloge obala korita koristiti kamen.
- A.1.10. Pri projektiranju odrediti niveletu ceste na način da se u obzir uzme rizik od poplave za najnepovoljniji scenarij.

Mjere zaštite tla i poljoprivrednog zemljišta

- A.1.11. Površine potrebne za organizaciju građenja (privremeno odlaganje građevinskog i otpadnog materijala, mjesta za parkiranje i manevarsko kretanje mehanizacije) planirati izvan poljoprivrednog zemljišta.
- A.1.12. Planirati sanaciju terena sadnjom vegetacije slične uklonjenoj.

Mjere zaštite šuma i šumarstva

- A.1.13. S nadležnom šumarskom službom definirati pristupne putove gradilištu, maksimalno koristeći planiranu i/ili izgrađenu šumsku prometnu infrastrukturu.
- A.1.14. Krčiti šume u skladu s dinamikom (fazama) izgradnje ceste.
- A.1.15. Odmah nakon prosijecanja trase uspostaviti i održavati šumski red, odnosno ukloniti panjeve i izvesti posječenu drvenu masu u svrhu sprječavanja pojave šumskih štetnika i bolesti.
- A.1.16. Pri planiranju i organizaciji gradilišta voditi računa o protupožarnoj zaštiti, a posebno da se ne ugrozi funkcionalnost postojećih protupožarnih cesta i/ili protupožarnih prosjeka.
- A.1.17. Provesti kategorizaciju padina koje se nalaze u šumi i šumskom zemljištu nagiba iznad 12° (km 2+230, km 2+880, km 4+860, km 6+321, km 6+791, km 9+248, km 10+001) s obzirom na stabilnost te provesti odgovarajuće geotehničke istražne radove.

- A.1.18. Odvodnju oborinskih voda (kolničkih i pribrežnih) izvesti na način da ne dospijevaju na padine koje su karakterizirane kao uvjetno stabilne, uvjetno nestabilne i nestabilne.
- A.1.19. Na području poplavnih šuma hrasta lužnjaka i poljskog jasena od km oko 32+000 do km oko 35+000, prilikom radova ograničiti radni pojas, tj. zahvatiti što manju površinu ovih staništa i zadržati postojeći režim plavljenja i njihove povezanosti uz primjenu odgovarajućih tehničkih rješenja (kanalići, zemljani radovi i sl.) u suradnji s nadležnim šumarskim službama.

Mjere zaštite bioraznolikosti

- A.1.20. Osvjetljenje gradilišta u noćnim uvjetima rada izvesti sa snopom svijetla usmjerenim prema tlu te koristeći svjetleća tijela koja koriste LED ili drugu tehnologiju koja ne emitira ultraljubičasto zračenje.
- A.1.21. Cestovne propuste za odvodnju na području km 12+780, km 14+904, km 17+060, km 19+550, km 23+100, km 27+100 i km 29+581 prilagoditi za prolazak malih i srednjih životinja sukladno stručnim smjernicama – Prometna infrastruktura (HAOP, 2015) ili u skladu s najnovijim primjerima dobre prakse.
- A.1.22. Projektirati cestovni propust preko mrtvaje rijeke Bosut (od km 31+300 do km 31+500) na način da se ispod njega nalazi dio kopna koje može poslužiti za prolaz životinja sukladno stručnim smjernicama – Prometna infrastruktura (HAOP, 2015) ili u skladu s najnovijim primjerima dobre prakse.
- A.1.23. Projektirati cestovni propust za herpetofaunu i vidru na području km 34+500 do km 34+600 sukladno stručnim smjernicama – prometna infrastruktura (HAOP, 2015) ili u skladu s najnovijim primjerima dobre prakse.
- A.1.24. Na dijelu mrtvaje rijeke Bosut koji se izmješta (km 31+400) planirati zaštitnu oblogu osnovnog korita s kombinacijom kamenog nabačaja i vegetacije.
- A.1.25. Ne zamijeniti planirane vijadukte visokim nasipima s propustom ili prolazom.

Mjera ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže

- A.1.26. Projektirati prolaz/e za male životinje od km 34+500 do 34+600 u skladu sa stručnim smjernicama – Prometna infrastruktura (HAOP, 2015) ili u skladu s najnovijim primjerima dobre prakse, kako bi se umanjio utjecaj na ciljne vrste crveni mukač (*Bombina bombina*), barska kornjača (*Emys orbicularis*), vidra (*Lutra lutra*) i veliki panonski vodenjak (*Triturus dobrogicus*).

Mjere zaštite divljači i lovstva

- A.1.27. Uspostaviti suradnju s lovoovlaštenicima čija se lovišta nalaze u obuhvatu zahvata.
- A.1.28. U suradnji s lovoovlaštenicima utvrditi koridore kretanja krupne divljači te na utvrđenim točkama planirati prometne znakove upozorenja prijelaza divljači preko ceste.
- A.1.29. Na lokaciji regulacije kanala (mrtvaja) rijeke Bosut (oko km 31+400) koristiti kamene obloge nasipa/kanala formiranjem blagih pokosa i dr.

Mjere zaštite krajobraznih značajki

- A.1.30. Zonu gradilišta planirati na što manje vizualno izloženim lokacijama i tako da u najmanjoj mogućoj mjeri zahvaćaju prostor izvan trupa ceste i područja pod poljoprivrednim površinama i postojeću visoku vegetaciju.
- A.1.31. Izraditi Elaborat krajobraznog uređenja i planirati zatravnjivanje hidrosjetvom svih pokosa, usjeka i nasipa.
- A.1.32. Na nasipima upornjaka vijadukata i prelaza preko željezničke pruge (M105 Novska – Tovarnik – državna granica) predvidjeti sadnju autohtone grmolike vegetacije.

A.1.33. Krajobrazno urediti zelene površine svih čvorišta.

A.1.34. Gdje je to moguće, ne koristiti pune zaštitne ograde na vijaduktima.

A.1.35. Ne koristiti mlazni beton kao završnu obradu pokosa.

Mjere zaštite kulturne baštine

A.1.36. Za memorijalno kulturno dobro:

Spomen područje Ivanci, Ilača, Tovarnik, Z-7274 (km 26+700 do km 26+950, od 0 do 100 m lijevo i 0 do 100 m desno) - provesti mjeru zaštite: zaštita kulturnoga dobra na licu mjesta. Mjera podrazumijeva izgradnju novog pristupnog puta nasutog tucanikom (ili izravno s ceste na pristupni put - k.č. 2115 k.o. Ilača do Spomen obilježja ili kao silazak na paralelni poljski put nedaleko Spomen područja).

A.1.37. Za arheološku baštinu:

Od km 27+000 do km 35+000, gdje do sada nisu provedeni terenski pregledi, provesti intenzivan arheološki terenski pregled koji obuhvaća pregled terena s prikupljanjem površinskih nalaza i po potrebi mrežni iskop malih soni veličine 50 x 50 cm. Na lokacijama na kojima se terenskim pregledom utvrdi postojanje arheološkog potencijala potom provesti probna arheološka iskopavanja radi utvrđivanja granica rasprostiranja, a onda i cjelovito zaštitno istraživanje u širini zemljanih iskopa prema glavnom projektu građevine na lokacijama za koje se probnim iskopavanjem potvrdi postojanje arheološkog nalazišta na trasi.

A.1.38. Istražiti i dokumentirati sljedeća kulturna dobra (arheološke lokalitete), što podrazumijeva probno iskopavanje i cjelovito zaštitno istraživanje u širini zemljanih iskopa prema glavnom projektu građevine (ako se probnim potvrdi postojanje nalazišta na trasi:

- 1) Arheološko nalazište Ilok – Ciglane 2, Ilok (km 1+800 do 2+020, 0 do 100 m lijevo i desno)
- 2) Arheološko područje Ilok – Šmitovac istok i Ilok – Šmitovac zapad, Ilok (km 2+260 do 2+850, od 0 do 100 m lijevo i desno)
- 3) Arheološko nalazište Ilok – Česta, Ilok (km 3+120 do 3+500, 100 m lijevo i desno)
- 4) Arheološko nalazište Ilok – Kukavac, Ilok (km 4+460 do 4+850, od 0 do 100 m lijevo i desno)
- 5) Moguće arheološko nalazište Ilok – Kukavac 1, Ilok (km 5+020 do 5+060, od 0 do 100 m lijevo i desno)
- 6) Moguće arheološko nalazište Ilok – Kukavac 2, Ilok (km 5+160 do 5+220, od 0 do 100 m lijevo i desno)
- 7) Arheološko nalazište Šarengrad – Molovinski put, Ilok (km 5+700 do 6+090, 0 do 100 m lijevo i desno)
- 8) Moguće arheološko nalazište Šarengrad – Dobra voda, Ilok (km 6+480 do 6+900, 0 do 90 m lijevo i 0 do 100 m desno)
- 9) Arheološko nalazište Šarengrad – Parloga, Ilok (km 7+000 do 8+000, 0 do 100 m lijevo i desno)
- 10) Arheološko nalazište Šarengrad – Lugovi, Ilok (km 8+815 do 9+440, 0 do 100 m lijevo i desno)
- 11) Arheološko nalazište Bapska – Srednje Brdo, Ilok (km 9+510 do 9+990, 0 do 100 m lijevo i desno)
- 12) Arheološko područje Bapska – Zobišta 1 i 2, Ilok (km 10+210 do 12+300, 0 do 100 m lijevo i desno)
- 13) Arheološko područje Lovas – Kavana 1-5, Lovas (km 12+700 do 14+910, 0 do 100 m lijevo i desno)

- 14) Arheološko nalazište Lovas – Kohovo, Lovas (km 14+920 do 15+210, 0 do 100 m lijevo i 0 do 90 m desno)
- 15) Arheološko nalazište Lovas – Orlovac 1, Lovas (km 15+220 do 15+850, 0 do 100 m lijevo i desno)
- 16) Arheološko nalazište Lovas – Orlovac 2 (km 15+860 do 16+360, 0 do 100 m lijevo i desno)
- 17) Arheološko nalazište Lovas – Bijela Lenija (km 16+370 do 17+510, 0 do 100 m lijevo i desno)
- 18) Arheološko nalazište, Lovas – Rana Jabuka, Lovas (km 17+340 do 17+840, 0 do 90 m lijevo i 0 do 100 m desno)
- 19) Arheološko područje Tovarnik - Kundrovac 1 i 2, Tovarnik (km 18+420 do 19+250, 0 do 100 m lijevo i desno)
- 20) Arheološko nalazište Tovarnik – Klještevica, Tovarnik (km 19+550 do 19+770, 0 do 100 m lijevo i desno)
- 21) Arheološko nalazište Tovarnik – Đulves, Tovarnik (km 19+780 do 20+460, 0 do 100 m lijevo i desno)
- 22) Arheološko nalazište Tovarnik – Orašje, Tovarnik (km 20+470 do 21+770, 0 do 100 m lijevo i desno)
- 23) Arheološko nalazište Tovarnik – Gecija, Tovarnik (km 21+870 do 22+480, od 0 do 100 m lijevo i desno)
- 24) Arheološko nalazište Tovarnik – Ivanci, Tovarnik (km 24+640 do 26+630, od 0 do 100 m lijevo i desno)
- 25) Arheološko nalazište Grac – Sveti Lovro, Z-6263 (km 31+450 do 31+800, od 20 m lijevo i 100 m desno).

Mjera zaštite od povećanih razina buke

A.1.39. Izraditi elaborat zaštite od buke kojim će se utvrditi mjere za smanjenje utjecaja buke prometa na okoliš.

Mjera zaštite od svjetlosnog onečišćenja

A.1.40. Projektirati rasvjetu koristeći okolišno prihvatljiva rješenja (LED tehnologija, zasjenjene svjetiljke s niskim rasponom svjetlosti). Rasvjetu postaviti tako da svjetiljke budu okrenute prema tlu, bez nepotrebnog svjetlosnog onečišćenja, posebno u smislu temperature boje svjetla i izbjegavanja direktnih emisija iznad horizontale.

A.2. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I MJERE UBLAŽAVANJA NEGATIVNIH UTJECAJA NA CILJEVE OČUVANJA I CJELOVITOST PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE TIJEKOM GRAĐENJA

Opće mjere zaštite

- A.2.1. Gradnju obavljati u razdoblju niskog vodostaja te predvidjeti da se kod gradnje u blizini vodotoka koriste upijajuće brane ako u vodotoku ima vode.
- A.2.2. Nakon izgradnje ceste urediti oštećenu mrežu putova.
- A.2.3. Zabraniti privremeno i trajno odlaganje otpada i viška građevinskog materijala na okolno tlo i osigurati nepropusne spremnike za otpad.

Mjere zaštite infrastrukture i prometnih tokova

A.2.4. Za potrebe gradilišta koristiti postojeće ceste i putove.

- A.2.5. Provesti mjere zaštite infrastrukturnih građevina na mjestima gdje ih trasa križa, vodi paralelno s njima ili im se samo mjestimično približava, u skladu s pravilnom organizacijom gradilišta, posebnim propisima i uvjetima vlasnika infrastrukturnih vodova.

Mjere zaštite voda

- A.2.6. Prilikom građevinskih radova (iskopi i dr.) u blizini vodotoka ili melioracijskih kanala, osigurati ih od eventualnog odronjavanja zemlje i zatrpavanja građevinskim materijalom. Ako se navedeno ipak dogodi, isto ukloniti i osigurati protočnost vodotoka i kanala.
- A.2.7. Ovisno o tipu prijelaza preko vodotoka (pločasti propust ili most), organizirati radove na način da je uvijek osigurana protočnost vode za slučajeve malih, srednjih i velikih voda.
- A.2.8. Tijekom izvođenja radova pratiti hidrološke prognoze ili tendencije na vodotocima i kanalima te osigurati spremnost uklanjanja strojeva, nepokretnih objekata, privremenih skladišta ili dijelova objekata koji su u izgradnji koji bi onemogućavali protjecanje voda u razdoblju poplavnih valova.
- A.2.9. Odabrani materijali na kontaktu vodotoka ili kanala i trase ceste moraju biti takvi da osiguravaju otpornost na potopljenost u vodi, imaju dovoljnu zaštitu konstrukcijskih elemenata i da mogu osigurati otpornost u razdoblju niskih temperatura i pojave leda.
- A.2.10. Mjesta ispuštanja oborinskih voda u vodotoke osigurati od erozije obale na mjestu izljeva.
- A.2.11. Građevinske radove na prijelazima preko vodotoka i kanala izvoditi uz vodni nadzor.
- A.2.12. Ograničiti kretanje građevinske mehanizacije preko vodotoka na najmanju moguću mjeru.
- A.2.13. Svako rukovanje naftnim derivatima, mazivima i sličnim tvarima obavljati u zoni u kojoj je osiguran prihvrat eventualno izlivenih tvari.
- A.2.14. Skladištiti ulja, maziva, pogonska goriva u prostoru gradilišta na povišenom mjestu, u količinama ne većim nego što je potrebno za održavanje strojeva i opreme. Dozvoljene količine čuvati u zatvorenom prostoru s vodonepropusnom podlogom.
- A.2.15. Servisirati građevinske strojeve i transportna sredstva unutar gradilišta samo na razini tekućeg održavanja strojeva i opreme, u namjenski uređenom natkrivenom prostoru, s vodonepropusnim dnom i sabirnicom za prihvrat otpadnih ulja i maziva te viška goriva.

Mjere zaštite tla i poljoprivrednog zemljišta

- A.2.16. Kontrolirano skidati i privremeno skladištiti humusni sloj i koristiti ga kao površinski sloj za rekultivaciju oštećenog zemljišta, uređenje pokosa i zelenog pojasa i krajobrazno uređenje.
- A.2.17. Tehničkim rješenjima (mreže, gabioni i sl.) i biološkom sanacijom stabilizirati teren radi zaštite od erozije tla.
- A.2.18. Radove planirati izvan razdoblja pred berbu i žetvu.
- A.2.19. U slučaju onečišćenja tla poduzeti mjere sanacije.
- A.2.20. Prilikom sanacije terena vratiti vegetaciju u stanje blisko prvobitnom.

Mjere zaštite šuma

- A.2.21. Koristiti postojeće šumske putove, a eventualnu izgradnju novih uskladiti s planovima i radovima nadležne šumarske službe.
- A.2.22. U dogovoru s nadležnom šumarskom službom definirati mjere zaštite šuma od biljnih bolesti i štetnih organizama kao i mjere za sprječavanje unošenja i širenja invazivnih vrsta na površine šume i šumskog zemljišta izvan obuhvata zahvata.
- A.2.23. Na dijelovima trase na kojima će doći do krčenja šumskih sastojina kontinuirano provoditi šumski red u suradnji s nadležnom šumarskom službom.
- A.2.24. Provesti šumsko-tehničke i šumsko-uzgojne radove te biološku sanaciju novonastalog

šumskog ruba autohtonim vrstama drveća i grmlja navedenih u programu gospodarenja za predmetni odjel/odsjek u suradnji s nadležnom šumarskom službom.

- A.2.25. Zabranjeno je privremeno deponiranje građevinskog materijala i otpada na površinama šuma i šumskog zemljišta izvan radnog pojasa.
- A.2.26. Nakon završetka radova u suradnji s nadležnim šumarskim službama osigurati postojeći režim plavljenja kroz kanaliće u rubnom dijelu poplavnih šuma hrasta lužnjaka i poljskog jasena od km oko 32+000 do km oko 35+000.

Mjere zaštite bioraznolikosti

- A.2.27. Uklanjanje vegetacije, pripremnu sječu i čišćenje terena na području travnjačkih i šumskih staništa (od km 2+025 do km 2+250, od km 2+850 do km 3+210, od km 3+800 do km 5+310, od km 6+250 do km 7+010, od km 9+450 do km 10+220, od km 31+300 do km 34+800) izvoditi izvan vegetacijske sezone i sezone veće aktivnosti životinja, tj. između rujna i ožujka.
- A.2.28. Po završetku građevinskih radova, sve površine pod privremenim utjecajem gradilišta, dovesti u stanje blisko prirodnom, odnosno sanirati na način da se svi zaostali elementi gradilišta uklone i površinski sloj tla dovede u stanje koje omogućuje što brže naseljavanje autohtone vegetacije. Sanirati pristupne ceste, privremena parkirališta mehanizacije i opreme te ukloniti višak građevinskog i otpadnog materijala s cijelog prostora obuhvaćenog zahvatom.
- A.2.29. Na onim mjestima gdje prethodna mjera nije dovoljna za omogućavanje prirodne sukcesije provesti biološku sanaciju (osobito šumske sastojine) kako bi se prostor što brže doveo u stanje blisko prirodnom/prvobitnom.
- A.2.30. U slučaju pronalaska nastamba ili uočene aktivnosti vidre, obustaviti radove 200 m nizvodno i uzvodno i o tome obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode.
- A.2.31. Prilikom uklanjanja vegetacije za izgradnju objekata preko vodotoka u radnom pojasu, izvan zaštitnog pojasa ceste, ne uklanjati korijenski sustav kako bi se osigurala stabilnost i heterogenost obale te omogućila brža spontana obnova stablašica putem mladica.
- A.2.32. U slučaju pojave invazivnih stranih vrsta u području radnog pojasa, uklanjati ih. U suradnji sa stručnjakom primijeniti metodologiju eradikacije temeljenu na aktualnim istraživanjima i saznanjima vezanim za suzbijanje stranih invazivnih biljnih vrsta kako bi se osiguralo njihovo trajno uklanjanje.
- A.2.33. Nakon sječe stabala, ostaviti posječena stabla u sastojini 24 sata nakon sječe kako bi jedinke šišmiša koje se eventualno skrivaju pod korom ili dupljama mogle izletjeti.
- A.2.34. Posječena stabla ukloniti iz sastojine u razdoblju od najviše 2 tjedna od sječe ako se sječa provodi u razdoblju razmnožavanja saproksilnih kukaca (od 1. travnja do 1. rujna).
- A.2.35. Radove na vodotocima ili kanalima izvoditi izvan razdoblja migracije i razmnožavanja vodozemaca i gmazova u periodu od 1. ožujka do 1. rujna.
- A.2.36. Radnu mehanizaciju koja će se koristiti u vodotoku/mrtvajama/pritocima:
- očistiti od mulja i vegetacije;
 - provjeriti ima li negdje na stroju zaostalih životinja i/ili vegetacije (školjki, puževa, rakova, itd.) i ukloniti ih;
 - dobro oprati opremu vodom pod visokim tlakom (po mogućnosti vrućom parom po pritiskom).

Mjere zaštite divljači i lovstva

- A.2.37. Obavijestiti lovoovlaštenike o vremenu početka radova.

- A.2.38. Radove izvoditi tijekom dnevnog svjetla te obratiti posebnu pažnju kod izvođenja radova u rano jutro i kasno poslijepodne.
- A.2.39. Spriječiti zatrpavanje otvorenih vodotoka i kanala.
- A.2.40. Postaviti znakove opasnosti divljač na cesti.

Mjera zaštite krajobraznih značajki

- A.2.41. Ne koristiti mlazni beton kao završnu metodu uređenja pokosa.

Mjere zaštite kulturne baštine

- A.2.42. Sve površine oštećene građevinskim aktivnostima nakon završetka radova dovesti u prvobitno stanje ili urediti u skladu s projektom krajobraznog uređenja.
- A.2.43. Za memorijalno kulturno dobro:
Spomen područje Ivanci, Ilača, Tovarnik, Z-7274 (od km 26+700 do 26+950, od 0 do 100 m lijevo i 0 do 100 m desno) provesti mjeru zaštite: zaštita kulturnoga dobra na licu mjesta (ova mjera podrazumijeva uređenje svih površina oštećenih građevinskim aktivnostima, koje nakon završetka radova treba dovesti u stanje blisko prvobitnome).
- A.2.44. Za arheološku baštinu: osigurati arheološki nadzor nad iskopom zemlje na svim lokacijama koje izlaze izvan definiranih i istraženih arheoloških nalazišta. Pri strojnom iskopu koristiti metode koje omogućavaju kvalitetan arheološki nadzor i neometan pregled sloja ispod humusa.
- A.2.45. Za arheološku baštinu: ako se tijekom zemljanih radova nađe na predmete i /ili objekte arheološkog značaja, obustaviti radove i zaštititi nalaze, o navedenom bez odlaganja obavijestiti nadležni konzervatorski odjel i poduzeti mjere zaštite prema njihovim uputama.

Mjere zaštite od buke

- A.2.46. Koristiti malobučne građevinske strojeve i uređaje.
- A.2.47. Bučne radove organizirati na način da se obavljaju tijekom dnevnog razdoblja, a samo u izuzetnim slučajevima, kada to zahtjeva tehnologija, tijekom noći.
- A.2.48. Za kretanje teretnih vozila koristiti putove uz koje ima najmanje potencijalno ugroženih objekata i koji su već opterećeni bukom prometa.
- A.2.49. Za parkiranje teških vozila koristiti mjesta udaljena od bukom potencijalno ugroženih objekata i gasiti motore zaustavljenih vozila.

Mjere gospodarenja otpadom

- A.2.50. Otpad razvrstavati na mjestu nastanka i odvojeno sakupljati, prema vrsti i karakteristikama, u prikladnim spremnicima i predavati ovlaštenoj osobi za preuzimanje otpada u posjed.
- A.2.51. Nakon izgradnje, gradilište očistiti od eventualnog viška građevinskog materijala i otpada.

Mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže

- A.2.52. Na širem području trase od km 10+000 do km 10+200 unutar područja ekološke mreže HR2001500 Stepska staništa kod Bapske, tj. na lokaciji gdje je zabilježen stanišni tip 6240 (Prilog 3.) zabranjene su aktivnosti poput izgradnje pristupnih putova, odlaganje građevinskog materijala, manevriranje i zaustavljanje strojeva i slično.
- A.2.53. Na području trase od km 31+800 do km 32+400 i od km 34+100 do km 34+800 unutar područja ekološke mreže HR2001414 Spačvanski bazen:

- obustaviti radove uklanjanja vegetacije u razdoblju od 1. travnja do 1. rujna tj. tijekom sezone razmnožavanja ciljnih vrsta jelenak (*Lucanus cervus*), hrastova strizibuba (*Cerambyx cerdo*), crveni mukač (*Bombina bombina*), barska kornjača (*Emys orbicularis*) i veliki panonski vodenjak (*Triturus dobrogicus*)
- posječena stabla ukloniti s lokacije u roku od dva tjedna ako se sječa provodi u periodu razmnožavanja ciljnih vrsta (od 1. travnja do 1. rujna) jelenak (*Lucanus cervus*) i hrastova strizibuba (*Cerambyx cerdo*)
- nakon završetka izgradnje zahvata, staništa radnog pojasa dovesti u stanje blisko prirodnom (npr. sanirati šumski rub) zbog ciljnih vrsta jelenak (*Lucanus cervus*), hrastova strizibuba (*Cerambyx cerdo*), crveni mukač (*Bombina bombina*), barska kornjača (*Emys orbicularis*) i širokouhi mračnjak (*Barbastella barbastellus*)
- posječena stabla ostaviti na istoj lokaciji najmanje 24 sata od njihove sječe zbog ciljne vrste širokouhi mračnjak (*Barbastella barbastellus*)
- provesti sanaciju radnog pojasa sadnjom isključivo autohtonih, lokalno prisutnih vrsta drveća zbog ciljnih vrsta jelenak (*Lucanus cervus*), hrastova strizibuba (*Cerambyx cerdo*) i širokouhi mračnjak (*Barbastella barbastellus*)
- uklanjati samo stabla koja je neophodno ukloniti i izbjegavati nepotrebnu sječu ili oštećivanje drveća i grmlja zbog ciljnih vrsta jelenak (*Lucanus cervus*), hrastova strizibuba (*Cerambyx cerdo*) i širokouhi mračnjak (*Barbastella barbastellus*)
- koristiti minimalni radni pojas (do 5 m) te koristiti postojeće putove i čistine za kretanje ili odlaganje radnog materijala i strojeva zbog ciljnih vrsta jelenak (*Lucanus cervus*), hrastova strizibuba (*Cerambyx cerdo*), crveni mukač (*Bombina bombina*), barska kornjača (*Emys orbicularis*) i širokouhi mračnjak (*Barbastella barbastellus*).

A.2.54. Na području trase planiranog zahvata od km 34+500 do km 34+600 unutar područja ekološke mreže HR2001414 Spačvanski bazen izgraditi prolaz za ciljne vrste crveni mukač (*Bombina bombina*), barska kornjača (*Emys orbicularis*), vidra (*Lutra lutra*) i veliki panonski vodenjak (*Triturus dobrogicus*), u skladu sa stručnim smjernicama – Prometna infrastruktura (HAOP, 2015) ili s najnovijim primjerima dobre prakse.

A.2.55. Na području trase planiranog zahvata od km 31+800 do km 32+400 i od km 34+100 do km 34+800 unutar područja ekološke mreže HR1000006 Spačvanski bazen:

- obustaviti radove izgradnje, uključujući i radove teške mehanizacije te radove uklanjanja drvenaste vegetacije u razdoblju od 1. veljače do 31. kolovoza, tj. tijekom sezone gniježđenja ciljnih vrsta orao kliktaš (*Clanga pomarina*), crna roda (*Ciconia nigra*), crvenoglavi djetlić (*Dendrocopus medius*), crna žuna (*Dryocopus martius*), bjelovrata muharica (*Ficedula albicollis*), štekavac (*Haliaeetus albicilla*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*) i siva žuna (*Picus canus*)
- obustaviti radove tijekom noćnih sati (od sumraka do svitanja) zbog ciljnih vrsta orao kliktaš (*Clanga pomarina*), crna roda (*Ciconia nigra*), crvenoglavi djetlić (*Dendrocopus medius*), crna žuna (*Dryocopus martius*), bjelovrata muharica (*Ficedula albicollis*), štekavac (*Haliaeetus albicilla*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*) i siva žuna (*Picus canus*).

A.3. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA I MJERE UBLAŽAVANJA NEGATIVNIH UTJECAJA NA CILJEVE OČUVANJA I CJELOVITOST PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE TIJEKOM KORIŠTENJA

Mjere zaštite voda

- A.3.1. Redovito održavati sustav kolničke odvodnje i odvodne jarke što uključuje čišćenje i praćenje funkcionalnog stanja sustava.
- A.3.2. Redovito održavati prohodnost propusta vodotoka i kanala na trasi ceste.
- A.3.3. U zimskom razdoblju pri održavanju ceste koristiti minimalno potrebne količine sredstva protiv smrzavanja kolnika u minimalno potrebnim količinama.

Mjere zaštite bioraznolikosti

- A.3.4. Uklanjati invazivne vrste s kolnika i zelenog pojasa ceste.
- A.3.5. Uklanjati pregažene životinje s kolnika i zelenog pojasa ceste.
- A.3.6. Prilikom održavanja vegetacije uz cestu ne koristiti kemijska sredstva (npr. herbicidi, defolijati i sl.).
- A.3.7. Pratiti stradavanje životinja na cesti te ako se utvrdi velika smrtnost životinjskih vrsta na pojedinim dijelovima ceste, poduzeti dodatne mjere sprječavanja stradavanja u skladu sa stručnim smjernicama – Prometna infrastruktura (HAOP, 2015) ili u skladu s najnovijim primjerima dobre prakse.
- A.3.8. Propuste/prijelaze za životinje redovito održavati kako ne bi obrasli vegetacijom te na taj način izgubili svoju svrhu.

Mjera zaštite šuma

- A.3.9. Održavati zaštitni pojas ceste radi sprječavanja nastanka i širenja šumskih požara.

Mjere zaštite divljači i lovstva

- A.3.10. Evidentirati sva stradavanja divljači kako bi se na vrijeme reagiralo poduzimanjem dodatnih mjera zaštite.
- A.3.11. Ako se utvrdi da su učestali naleti vozila na divljač, poduzeti dodatne mjere i postaviti reflektirajuće prizme koje odvrćaju divljač od prelaska ceste u trenutku prolaza vozila.

Mjera zaštite krajobraznih značajki

- A.3.12. Pokose i zelene površine ceste redovito održavati košnjom i održavanjem zasađene vegetacije.

Mjera zaštite od povećanih razina buke

- A.3.13. Na dijelu Ulice kralja Tomislava u naselju Lovas (koja se u okviru predmetnog zahvata rekonstruirati) na emisiju buke u okolišu utjecati kvalitetom kolnika te regulacijom prometa i pasivnim mjerama, te predvidjeti mogućnost ograničenja dopuštene brzine tijekom noćnog razdoblja.

Mjere ublažavanja negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže

- A.3.14. Na području trase planiranog zahvata od km 31+800 do km 32+400 i od km 34+100 do km 34+800 unutar područja ekološke mreže HR2001414 Spačvanski bazen i HR100006 Spačvanski bazen:

- kontinuirano pratiti stradavanje ciljnih vrsta crveni mukač (*Bombina bombina*), barska kornjača (*Emys orbicularis*), vidra (*Lutra lutra*), veliki panonski vodenjak (*Triturus dobrogicus*) te ako se utvrdi pojačano stradavanje jedinki, poduzeti dodatne mjere u skladu sa stručnim smjernicama – Prometna infrastruktura (HAOP, 2015) ili su skladu s najnovijim primjerima dobre prakse (npr. ograničiti brzinu kretanja vozila, postaviti dodatne prometne znakove, izgraditi dodatne prolaze životinje i dr.)
- površine unutar cestovnog pojasa, kao i rubne dijelove na mjestima kontakta sa zelenim površinama redovito održavati što uključuje i uklanjanje pregaženih životinja sa kolnika i zelenog pojasa ceste zbog ciljnih vrsta orao kliktaš (*Clanga pomarina*), crna roda (*Ciconia nigra*), crvenoglavi djetlić (*Dendrocopus medius*), crna žuna (*Dryocopus martius*), bjelovrata muharica (*Ficedula albicollis*), štekavac (*Haliaeetus albicilla*), škanjc osaš (*Pernis apivorus*) i siva žuna (*Picus canus*)
- prolaze za životinje redovito održavati kako bi bili prohodni zbog ciljnih vrsta crveni mukač (*Bombina bombina*), barska kornjača (*Emys orbicularis*), vidra (*Lutra lutra*) i veliki panonski vodenjak (*Triturus dobrogicus*).

B. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA I EKOLOŠKE MREŽE

Buka

- B.1. Nakon puštanja ceste u promet provesti mjerenje buke na kontrolnim računskim točkama imisije u skladu s elaboratom zaštite od buke.
- B.2. Mjerenje buke treba provesti akreditirani mjerni laboratorij normiranim mjernim postupkom, uz istovremeno brojanje prometa. Ovlaštena stručna osoba koja provodi mjerenja buke može uz pripadno obrazloženje, ovisno o situaciji na terenu, odabrati i druge mjerne točke.

Ekološka mreža

- B.3. Na području trase zahvata od km 31+800 do km 34+800 unutar područja ekološke mreže HR2001414 Spačvanski bazen i HR100006 Spačvanski bazen pratiti smrtnost ciljnih vrsta vodozemaca, gmazova, ptica i sisavaca na način da se utvrdi taksonomska pripadnost vrsta te na temelju rezultata praćenja ovisno o mjestu, razdoblju u kojem se utvrdi najveća učestalost stradavanja te taksonomskoj pripadnosti vrsta koje učestalo stradavaju uz konzultaciju s nadležnim tijelom poduzeti dodatne mjere ublažavanja u skladu sa stručnim smjernicama - Prometna infrastruktura (HAOP, 2015) ili s najnovijim primjerima dobre prakse (npr. ograničiti brzinu kretanja vozila, postaviti dodatne prometne znakove, izgraditi dodatne prolaze životinje i dr.). Praćenje provoditi u periodu od dvije (2) godine.

- II. Nositelj zahvata, Hrvatske ceste d.o.o., Vončinina 3, Zagreb, dužan je osigurati provedbu mjera zaštite okoliša i mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te programa praćenja stanja okoliša i ekološke mreže kako je to određeno ovim rješenjem.
- III. Rezultate praćenja stanja okoliša i ekološke mreže nositelj zahvata, Hrvatske ceste d.o.o., Vončinina 3, Zagreb, obavezan je dostavljati Ministarstvu zaštite okoliša i zelene tranzicije na propisani način i u propisanim rokovima sukladno posebnom propisu kojim je uređena dostava podataka u informacijski sustav.

- IV. Nositelj zahvata, Hrvatske ceste d.o.o., Vončinina 3, Zagreb, podmiruje sve troškove u ovom postupku procjene utjecaja na okoliš. O troškovima ovog postupka odlučit će se posebnim rješenjem koje prileži u spisu predmeta.**
- V. Ovo rješenje prestaje važiti ako u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja nositelj zahvata, Hrvatske ceste d.o.o., Vončinina 3, Zagreb, ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata Hrvatskih cesta d.o.o., Vončinina 3, Zagreb, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni ovim rješenjem.**
- VI. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije.**
- VII. Dio ovog Rješenja su sljedeći prilozi:**
- Prilog 1. Situacijski prikaz zahvata
 - Prilog 2. Prikaz trase zahvata u odnosu na područja ekološke mreže
 - Prilog 3. Prikaz područja zabrane radova na područje ekološke mreže HR2001500 Stepska staništa kod Bapske

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata Hrvatske ceste d.o.o., Vončinina 3, Zagreb, podnio je Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja, koje sukladno odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave („Narodne novine“, broj 85/20, 21/23 i 57/24) od 17. svibnja 2024. godine nastavlja s radom kao Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), putem opunomoćenika Ekonerg d.o.o., Koranska 5, Zagreb, 29. lipnja 2023. godine zahtjev za provedbom postupka procjene utjecaja na okoliš državne ceste Srijemska granična transverzala, dionica: Ilok – Lipovac, od km 1+800 do km 35+000. U zahtjevu su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 80. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (dalje u tekstu: Zakon) i članka 8. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (dalje u tekstu: Uredba), kao što su:

- Potvrda Uprave za dozvole državnog značaja Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine o usklađenosti zahvata s prostornim planovima (KLASA: 350-02/21-02/64, URBROJ: 531-06-02-02/03-22-4 od 22. travnja 2022. godine).
- Rješenje Uprave za zaštitu prirode Ministarstva (KLASA: UP/I 612-07/22-60/02, URBROJ: 517-10-2-2-22-5 od 2. ožujka 2022. godine) da se za planirani zahvat ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je obvezno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.
- Studija o utjecaju na okoliš (u daljnjem tekstu Studija) koju su izradili ovlaštenik Zavod za prostorno planiranje d.d. iz Osijeka, kojem je Ministarstvo izdalo Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (KLASA: UP/I-351-02/13-08/113; URBROJ: 517-06-2-1-1-13-2 od 16. prosinca 2013. godine), ovlaštenik Ekonerg d.o.o. iz Zagreba, kojem je Ministarstvo izdalo Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (KLASA: UP/I-351-02/23-08/4; URBROJ: 517-05-1-1-23-3 od 25. rujna 2023. godine) i Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite prirode (KLASA: UP/I-351-02/22-08/9; URBROJ: 517-05-1-1-23-8 od 11. svibnja 2023. godine) i ovlaštenik Mundo Melius d.o.o. iz Zagreba, kojem je Ministarstvo izdalo Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (KLASA: UP/I-351-02/20-08/04; URBROJ: 517-03-1-2-20-6 od 7. srpnja 2020. godine). Studija je izrađena

u lipnju 2023. godine i dopunjena u listopadu 2023. godine i veljači i svibnju 2024. godine. Voditelj izrade Studije je Vlado Sudar, dipl. ing. građ. (Zavod za prostorno planiranje d.d. iz Osijeka), a voditelj izrade Glavne ocjene Matko Biščan, mag. oecol. et prot. nat. (Ekonerg d.o.o. iz Zagreba).

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka procjene utjecaja na okoliš, sukladno članku 80. stavku 3. Zakona i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 15. studenoga 2023. godine **Informacija o zahtjevu** za procjenu utjecaja na okoliš državne ceste Srijemska granična transverzala, dionica: Ilok – Lipovac, od km 1+800 do km 35+000 (KLASA: UP/I-351-03/23-08/16, URBROJ: 517-05-1-2-23-4 od 7. studenoga 2023. godine).

Stalno Savjetodavno stručno povjerenstvo za ocjenu utjecaja na okoliš za zahvate autocesta i državnih cesta (u daljnjem tekstu: Stalno povjerenstvo) imenovano je na temelju članka 87. stavaka 1., 4. i 5. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) Odlukom (KLASA: 351-03/16-04/1651; URBROJ: 517-06-2-1-1-18-5 od 15. lipnja 2018. godine), Odlukom o izmjeni Odluke (KLASA: 351-03/16-04/1651; URBROJ: 517-03-1-2-19-6 od 12. veljače 2019. godine), Odlukom o izmjeni Odluke (KLASA: 351-03/16-04/1651; URBROJ: 517-03-1-2-20-7 od 7. siječnja 2020. godine), Odlukom o izmjeni Odluke (KLASA: 351-03/16-04/1651; URBROJ: 517-03-1-2-20-7 od 7. siječnja 2020. godine) i Odlukom o izmjeni Odluke (KLASA: 351-03/16-04/1651, URBROJ: 517-05-1-2-22-10 od 20. rujna 2022. godine).

Stalno povjerenstvo održalo je tri sjednice. Na **prvoj sjednici** održanoj 28. studenoga 2023. godine u Iloku, Stalno povjerenstvo je obišlo lokaciju te nakon rasprave o Studiji ocijenilo da ista zahtijeva dopune sukladno primjedbama članova Stalnog povjerenstva. Na **drugoj sjednici** Povjerenstva održanoj u Zagrebu 18. travnja 2024. i 25. lipnja 2024. godine, Stalno povjerenstvo je razmotrilo dopunjenu Studiju i ocijenilo da je stručno utemeljena i izrađena u skladu s propisima, no da još zahtijeva određene izmjene sukladno primjedbama iznesenim na sjednici.

Ministarstvo je nakon pozitivnog očitovanja članova Stalnog povjerenstva na dopunjenu Studiju u skladu s člankom 13. Uredbe 16. srpnja 2024. godine donijelo Odluku o upućivanju Studije na javnu raspravu (KLASA: UP/I-351-03/23-08/16; URBROJ: 517-05-1-2-24-11). Zamolbom za pravnu pomoć, (KLASA: UP/I-351-03/23-08/16; URBROJ: 517-05-1-2-24-12 od 16. srpnja 2024. godine) koordinacija (osiguranje i provedba) javne rasprave povjerena je Službi za prostorno planiranje, gradnju i zaštitu okoliša Vukovarsko-srijemske županije. **Javna rasprava** provedena je u skladu s člankom 162. stavka 2. Zakona od 12. kolovoza do 12. rujna 2024. godine u službenim prostorijama Vukovarsko-srijemske županije, Županijska 11, Vukovar, svaki radni dan od 9,00 do 13,00 sati, i u službenim prostorijama Grada Iloka, Općine Lovas, Općine Tovarnik i Općine Nijemci u uredovno vrijeme navedenih jedinica lokalne samouprave. Cjelovita Studija i ne-tehnički sažetak Studije s danom početka javne rasprave bili su dostupni javnosti i zainteresiranoj javnosti i na internetskim stranicama Vukovarsko-srijemske županije. Obavijest o javnoj raspravi objavljena je u dnevnom listu „Večernji list“ i na oglasnim pločama i internetskim stranicama Vukovarsko-srijemske županije, Grada Iloka, Općine Lovas, Općine Tovarnik i Općine Nijemci te na internetskim stranicama Ministarstva. U okviru javne rasprave održano je javno izlaganje 28. kolovoza 2024. godine s početkom 11,00 sati u Velikoj vijećnici Vukovarsko-srijemske županije na adresi Županijska 9, Vukovar. Javnom izlaganju prisustvovali su predstavnici ovlaštenika, projektanta i nositelja zahvata. Tijekom javnog izlaganja nitko od prisutnih nije izložio prijedloge ili mišljenja niti je imao primjedbe na Studiju. Prema Izvješću Službe za prostorno planiranje, gradnju i zaštitu okoliša Vukovarsko-srijemske županije, Odsjeka za zaštitu okoliša i prirode, (KLASA: 351-01/24-07/1, URBROJ: 2196-14-01-24-15 od 25. rujna 2024. godine) tijekom javne rasprave nisu zaprimljena

mišljenja, prijedlozi ili primjedbe pisanim putem niti su upisane u knjige primjedbi koje su bile uz Studiju izložene u službenim prostorijama Vukovarsko-srijemske županije i Grada Iloka.

Stalno povjerenstvo je na **trećoj sjednici** održanoj 13. studenoga 2024. godine u Zagrebu u skladu s člancima 14. i 16. Uredbe donijelo Mišljenje o prihvatljivosti zahvata, kojim je ocijenilo predmetni zahvat prihvatljivim za okoliš i ekološku mrežu te predložilo mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te program praćenja stanja okoliša i ekološke mreže.

Prihvatljivost zahvata obrazložena je na sljedeći način: Zahvat Srijemske granične transverzale planira se uz istočnu granicu Republike Hrvatske, na području Vukovarsko-srijemske županije i prolazi kroz područje četiri jedinice lokalne samouprave: Grad Ilok, općine Lovas, Tovarnik i Nijemci. Srijemska granična transverzala označava cestu koja spaja Ilok s autocestom A3. Izgradnjom Srijemske granične transverzale poboljšat će se prometna povezanost područja Vukovarsko-srijemske županije, omogućit će se poprečno povezivanje dvaju prometnih koridora – podravsko-podunavskog (Podravska magistrala DC2) i posavskog (autocesta A3), odnosno transverzalno povezivanje najistočnijih područja Republike Hrvatske od Iloka do Lipovca.

Prostor uz istočnu granicu Republike Hrvatske nema cestu koja bi poprečno povezivala postojeće ceste u smjeru istok-zapad. Najistočniji grad Republike Hrvatske Ilok, zbog svog prostornog položaja na najisturenijem dijelu državnog teritorija, ima određena ograničenja u pogledu povezivanja s ostalim područjem istočne Hrvatske. Osnovnu prometnu vezu grad Ilok ostvaruje preko državne ceste DC2, koja je položena trasom stare ceste uz rijeku Dunav. Poprečna veza Iloka prema autocesti A3 (Bregana – Zagreb – Lipovac) ostvaruje se preko dijelova postojećih trasa državnih i županijskih cesta, kroz naselja Ilok, Šarengrad, Mohovo, Opatovac, Lovas, Tovarnik, Ilača, Banovci, Deletovci, Nijemci, Podgrađe, Apševci i Lipovac. Navedenu trasu karakteriziraju loši prometno-tehnički elementi trase, kao i prolaz kroz građevinska područja naselja koja su se razvila uz trasu ceste.

Trasa planirane državne ceste podijeljena je na četiri (4) poddionice. Poddionica I izgrađena je u duljini 1,8 km i predstavlja dio obilaznice Grada Iloka. Poddionica IV nalazi se u fazi izgradnje ukupne duljine 4,2 km te predstavlja obilaznicu naselja Apševci i Lipovac. Predmet Studije utjecaja na okoliš su poddionice II i III, od km 1+800 do km 35+000, ukupne duljine oko 33,2 km.

Poddionica II počinje u km 1+800 te završava u km 17+600, a povezuje naselja Ilok i Tovarnik u duljini oko 15,8 km. Obuhvaća dio planirane državne ceste od čvorišta „Ilok 1“, s pripadajućim čvorištima „Šarengrad-Bapska“, „Lovas“ i „Tovarnik 1“, vijaduktima (7 objekata) i spojnom cestom do naselja Lovas u duljini približno 2000 m. Poddionica II je projektirana za projektnu brzinu od 90 km/h. Glavna trasa u nastavku izgrađene poddionice I, pruža se na zapad sredinom koridora između rijeke Dunav i državne granice. Trasa se u čvorištu „Šarengrad-Bapska“, km 8+005 križa u razini sa županijskom cestom ŽC4198 gdje je planirano raskrižje u obliku kružnog toka. U nastavku se trasa pruža prema zapadu te se u km 15+210 formira raskrižje „Lovas“ u obliku kružnog toka kako bi se ostvarila veza s naseljem Lovas izgradnjom spojne ceste duljine oko 2000 m. U čvorištu „Tovarnik 1“, km 17+490 na raskrižju s županijskom cestom ŽC4173 također je planiran kružni tok kojim se osigurava priključak ceste Sotin-Tovarnik. Na ovoj poddionici II planirano je sedam (7) vijadukata (Mala lovka 1 km 2+230, dužina 234 m, Mala lovka 2 km 2+880, dužina 134 m, Sikoman km 4+860, dužina 146 m, Baćin dol km 6+321, dužina 176 m, Dobra voda km 6+791, dužina 204 m, Anga km 9+248, dužina 239 m, Dol Novački km 10+001, dužina 204 m).

Poddionica III počinje u km 17+600 te završava u km 35+000, a povezuje naselja Tovarnik i Apševci u duljini od 17,4 km. Obuhvaća dio planirane državne ceste od čvorišta „Tovarnik 1“, s čvorištima „Tovarnik 2“ i „Nijemci“ i nadvožnjakom preko željezničke pruge M105 Novska – Tovarnik –

državna granica. Poddionica III je na potezu trase od kružnog toka Tovarnik 1 do Tovarnik 2 projektirana za projektnu brzinu od 90 km/h. Ostatak poddionice III je projektiran za projektnu brzinu od 80 km/h. Na ovoj poddionici III planiran je cestovni nadvožnjak (km 22+500) preko željezničke pruge M105 Novska – Tovarnik – državna granica.

S obzirom na kratkotrajne emisije stakleničkih plinova tijekom izgradnje te činjenice da se uslijed korištenja zahvata ne očekuje neto povećanje emisija stakleničkih plinova iz prometa, a Strategijom niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu očekuje se i postupna dekarbonizacija prometa, ocjenjuje se da provedba projekta neće značajno utjecati na pitanja iz područja **klimatskih promjena**. Analizom utjecaja klimatskih promjena na zahvat utvrđena je umjerena ranjivost zahvata na sljedeće učinke odnosno opasnosti: promjene prosječnih (god/sez/mj) količina oborina, promjene u učestalosti i intenzitetu ekstremnih količina oborina i pojave oluja uključujući i olujne uspore. S obzirom na to da i u sadašnjem stanju postoji određena izloženost cesta pojavama oluja i intenzitetu povremenih ekstremnih količina oborina, zaključuje se da klimatske promjene mogu te učestalosti i intenzitet povećati, odnosno postoji umjerena izloženost zahvata klimatskim promjenama. Zaključno, s obzirom na to da provedba zahvata neće znatno utjecati na pitanja u području klimatskih promjena te da klimatske promjene neće imati značajan utjecaj tijekom korištenja zahvata, zaključuje se da zahvat neće značajno utjecati na klimatske promjene te je otporan na klimatske promjene.

Tijekom izgradnje planirane ceste u zrak će se emitirati produkti izgaranja goriva u motorima građevinskih strojeva i kamiona. Emisije onečišćujućih tvari u ispušnim plinovima građevinskih strojeva i vozila na gradilištu su promjenjive jer ovise o vrsti i broju strojeva koji se trenutno koriste, odnosno o intenzitetu građevinskih radova. Povećane koncentracije onečišćujućih tvari očekuju se lokalno u blizini radnih strojeva te transportnih putova za kretanje strojeva. Radi se o privremenom utjecaju koji prestaje po završetku izvođenja radova. Kretanje vozila izvan gradilišta, tj. vanjski transport tijekom izgradnje zahvata pre niskog je intenziteta da bi utjecao na kvalitetu **zraka**. Iako se ne očekuje utjecaj izgradnje zahvata na kvalitetu zraka u okolici zahvata, sukladno dobroj radnoj praksi propisane su mjere zaštite koje se provode na gradilištima s ciljem smanjenja prašenja na najmanju moguću mjeru. Nastanak i širenje prašine s gradilišta moguće je značajno smanjiti ograničenjem brzine vozila na području gradilišta te vlaženjem deponija zemlje i otvorenih skladišta (deponija) sipkog materijala za suha i vjetrovita vremena dok se pranjem kotača kamiona prije izlaska na asfaltiranu cestu sprječava raznošenje zemlje izvan gradilišta. Korištenjem planirane ceste neće se narušiti postojeća kvaliteta zraka na lokaciji zahvata i njegovoj užoj okolici.

Privremeni negativni utjecaji na stanje **vodnih tijela** mogu se javiti tijekom izgradnje zahvata uslijed nepravilnog korištenja građevinske mehanizacije ili neispravne mehanizacije, odnosno ako dođe do izlivanja goriva i maziva uslijed njihovog neispravnog skladištenja ili punjenja u radne strojeve i transportna sredstva, uslijed nedozvoljenog odbacivanja raznih opasnih tvari (onečišćene ambalaže i sl.), kao i nekontroliranih događaja, nepostojanja sustava odvodnje površinskih (oborinskih) voda s manipulativnih površina ili nepostojanja primjerenog rješenja za sanitarne otpadne vode s gradilišta, te prilikom izvođenja zemljanih radova uslijed kojih je moguća pojava zamućenja vodotoka i kanala. Mogući utjecaji uslijed nekontroliranih događaja su privremenog karaktera i lokalnog značaja te se mogu spriječiti provedbom zaštitnih predradnji i dobrom organizacijom gradilišta. Ne očekuju se pogoršanja ekološkog, kemijskog stanja vodnog tijela podzemne vode u područja obuhvata zahvata i širem području zahvata. Također, za vrijeme izgradnje zahvata neće biti utjecaja na vodnu bilancu i režim podzemnih voda. Budući da se veliki dio poddionice III nalazi unutar poplavnog područja male vjerojatnosti pojavljivanja, tijekom izvođenja radova na izgradnji ceste postoji mogućnost ovakvog iznenadnog događaja. Cesta po kojoj se odvija promet predstavlja

stalni i aktivni izvor onečišćenja poput kondenzata ispušnih plinova i kapanja ulja iz vozila koji na površini ceste stvaraju sloj onečišćujućih tvari poput ugljikovodika, fenola, teških metala te dušikovih i sumporovih spojeva. Tijekom kišnog razdoblja dolazi do ispiranja onečišćenja s površine ceste, a tijekom zimskog razdoblja i ispiranja industrijske soli kojom se posipaju ceste (oko 100 – 300 kg/km ceste). Dio trase ceste prolazi poplavnim područjem male vjerojatnosti pojavljivanja pa tijekom korištenja ceste postoji mogućnost ovakvog iznenadnog događaja. S obzirom na to da je planirana trasa ne narušava funkciju postojeće mreže površinskih vodnih tijela i uključuje izgradnju propusta, mostova i sličnih objekata, korištenje zahvata neće imati negativan utjecaj na površinsko otjecanje oborinskih voda. Zahvat se nalazi izvan zona sanitarne zaštite izvorišta i izvan područja zaštite vode namijenjene za ljudsku potrošnju.

Najznačajniji negativni utjecaj planiranog zahvata na **tlo i poljoprivredno zemljište** se očekuje tijekom izgradnje, tj. provedbe građevinskih radova, kada dolazi do trajne prenamjene, odnosno trajnog narušavanja zemljišnog pokrova i gubitka poljoprivredne proizvodnje na tom zemljištu. Realizacijom zahvata će doći do trajnog usitnjavanja poljoprivrednih parcela na više manjih dijelova te devastacije postojećih prilaznih putova. Prema pogodnosti, najvećim dijelom (50 %) će se trajno prenamijeniti pedokartografska jedinica černoze na praporu koja je vrednovana kao P-1 pogodno tlo za obradu. Prema bonitetnoj kategoriji poljoprivrednog zemljišta najveći je udio (74,4 %) kategorije P1 - osobito vrijedno obradivo poljoprivredno zemljište. U toj fazi će uslijed polaganja trase ceste doći do prenamjene odnosno odstranjivanja pokrova u ukupnoj dužini trase od 33,2 km i u širini od 40 m. Uzevši u obzir pripadajuća čvorišta, spojne ceste, 7 vijadukata i jedan nadvožnjak te činjenicu da će se dio površine vratiti u prvobitno stanje, ukupna površina koja će se trajno prenamijeniti iznosi 123,5 ha. Tijekom korištenja zahvata očekuje se emisija onečišćujućih tvari koje nastaju emisijom ispušnih plinova, trošenjem guma i kočnica, korištenjem sredstva protiv smrzavanja kao i eventualno prolivenog goriva i ulja. Onečišćujuće tvari dopijevaju u tlo oborinama kada dolazi do ispiranja čestica s kolnika na okolne površine. Naime, odvodnja oborinskih voda planirana je iskopom cestovnih odvodnih jaraka s obje strane ceste i njihovim izljevom u postojeće melioracijske kanale i depresije. Područje zahvata se nalazi u zoni malog potencijalnog rizika od erozije, no tijekom izgradnje i korištenja ceste moguć je malen negativan utjecaj ispiranja tla i pojačane erozije. Međutim, s obzirom na karakter zahvata i pretežito ravničarsko područje, utjecaj se smatra prihvatljivim. S obzirom na automorfan način vlaženja tla, daljnji transport onečišćujućih tvari je otežan pa se može očekivati da će najveće onečišćenje biti u neposrednoj blizini zahvata. Onečišćenje tala udaljenih od trase planiranog zahvata će se generirati taloženjem iz zraka, većinom dušikovih i ugljikovih oksida koji su sastavni dio ispušnih plinova cestovnih vozila s motorima s unutarnjim izgaranjem koji će prometovati cestom. Oni se u tlima mogu transformirati u spojeve koji narušavaju njegovu kvalitetu i štetni su za pedofloru i pedofaunu. Kada iz prometa teški metali dopiju u tlo, vezat će se na adsorpcijski kompleks tla ili će se u ionskom obliku zadržati u otopini tla i na taj način biti pristupačni biljkama. Doseg onečišćenja ovisi o tome postoji li uz cestu prirodna vegetacija koja bi mogla smanjiti raspršivanje onečišćenja, a pretpostavka je da zona štetnog utjecaja zračnih emisija s ceste iznosi do 100 m.

Najveći utjecaj na **šume i šumarstvo** generirat će se tijekom pripreme planiranog zahvata trajnim izdvajanjem površina šuma iz šumskogospodarskog područja ukupne površine do 10 ha i krčenjem šuma s ukupnim gubitkom drvne zalihe približno 490 m³. S obzirom na to da trasa zahvata najvećim dijelom ne ulazi u veća šumska područja i da šume nisu prisutne duž cijele trase, već fragmentno na sjeveroistoku trase sjemenjača bagrema (km 4+000), crnog oraha (km 5+000), na srednjem dijelu trase oko Lovasa (km 15+000) i Bapske (km 10+000) kultura bagrema i sjemenjača crnog oraha i na južnom dijelu trase, tj. području Spačvanske šume (završetak trase) prisutni su uređajni razredi sjemenjače hrasta lužnjaka (km 35+000) i poljskog jasena (km 32+000 do km 35+000), ovaj

negativan utjecaj uz primjenu mjera zaštite smatra se prihvatljivim. Duž područja izravnog zaposjedanja planiranog zahvata nalaze se šume gospodarskih jedinica „Dubrovica“, „Iločke šume“ i „Jelaš“. U dijelu zaposjedanja površina najviše su zastupljene površine uređajnog razreda sjemenjače bagrema (oko 2,3 ha), uređajni razred sjemenjače hrasta lužnjaka (oko 1,59 ha) i uređajni razred poljskog jasena (oko 1 ha). Nastavno na gubitak površina pod šumama dolazi i do smanjenja općekorisnih funkcija šuma, a izgradnjom zahvata očekuje se gubitak od 2184550 bodova. Navedeni se utjecaji smatraju negativnima s umjerenim intenzitetom budući da čine vrlo mali udio u ukupnoj površini odgovarajuće gospodarske jedinice te se smatraju prihvatljivim. Također, predmetnim se zahvatom planira izgradnja 7 vijadukata kojima se umanjuje negativan utjecaj na šume i šumarstvo budući da na području vijadukata dolazi do trajnog zauzeća šumskih površina isključivo na području potpornih stupova. U fazi izgradnje potrebno je istaknuti negativan utjecaj zahvata na narušavanje povoljnog vodnog režima nizinskih poplavnih šuma, što može rezultirati smanjenjem vitalnosti šumskih sastojina. Navedeno se odnosi na dionicu od km 2+000 km do km 16+000 gdje su prisutne subatlantske i srednjoeuropske hrastove te hrastovo-grabove šume, koje su otpornije na promjene režima poplave i na dijelu trase od km 32+000 do km 35+000 gdje se nalaze poplavne miješane šume hrasta lužnjaka, pod utjecajem rijeke Bosut, koje su osjetljive na promjene vodnog režima. Utjecaj na ove šumske zajednice ograničen je isključivo na rubne dijelove te su za njih propisane mjere zaštite poput ograničavanja radnog pojasa i očuvanja postojećeg režima plavljenja, kako bi se utjecaj sveo na prihvatljivu razinu. Vezano za eroziju, planirana trasa zahvata većinom prolazi kroz ravničarsko područje u zoni malog potencijalnog rizika od erozije, što rezultira i malim nagibima terena sa smanjenom vjerojatnošću nastanka erozije. Ipak, određene dionice trase prolaze kroz teren s većim nagibima, km 2+230, km 2+880, km 4+860, km 6+321, km 6+791, km 9+248 i km 10+001, gdje postoji povećana opasnost od erozije šumskog tla. Na ovim dionicama, izgradnja sustava za ispuštanje oborinskih voda također može pridonijeti pojačanoj eroziji i kretanju masa uslijed otvaranja novih rubova. Iako se planira izgradnja vijadukata na dionicama s većim nagibima terena kako bi se smanjio negativan utjecaj na eroziju, ovaj utjecaj se ipak smatra negativnim te su propisane mjere zaštite kako bi se smanjio na prihvatljivu razinu. U fazi korištenja zahvata uz sve preventivne mjere, promet na dionici neće imati značajan utjecaj na oštećenje ili onečišćenje šumskih ekosustava. Opasnosti po šume mogu se javiti u slučaju nekontroliranih događaja koje mogu rezultirati oštećenjem šumskog tla ili nastankom požara uz samu cestu. Nastanak šumskog požara moguć je tijekom izvođenja radova u fazi izgradnje, ali zbog umjerenog stupnja zaštite šumskih sastojina duž trase zahvata, zaključeno je da utjecaj nije značajan. Osim pridržavanja propisa o zaštiti od požara na gradilištima, nisu propisane dodatne mjere zaštite. Tijekom korištenja zahvata mogućnost nastanka požara također postoji, ali vjerojatnost nije ocijenjena kao značajna, odnosno utjecaj je ograničen na nekontrolirane događaje. Kako bi se dodatno smanjio rizik od nastanka i širenja požara, propisano je održavanje zaštitnog pojasa uz cestu tijekom korištenja. Istovremeno, izgrađena cesta može poboljšati zaštitu od požara pružajući bolji pristup za gašenje i djelujući kao barijera koja sprječava širenje požara na susjedne šumske komplekse.

Prepoznati mogući utjecaji na **bioraznolikost** prisutni su na području građevinskog pojasa i vezani su za izgradnju predmetnog zahvata. Na području izravnog utjecaja očekuje se trajni gubitak staništa. Tijekom faze pripreme i izgradnje planiranog zahvata mogući su privremeni izravni utjecaji, tj. narušavanje stanišnih uvjeta radom mehanizacije unutar uže zone obuhvata zahvata (20 m + 20 m od osi) i trajni izravni utjecaji na staništa i floru koji bi nastali kao posljedica gubitka staništa uslijed izgradnje planirane ceste (unutar širine ceste – 11 m). Trajni gubitak staništa vezan je uglavnom za poljoprivredna staništa, tj. stanišni tip Mozaici kultiviranih površina (NKS I.2.1.) u iznosu od 104,24 ha i stanišni tip Šume (NKS E. - E.3.1. Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume i E.9.3. Nasadi širokolisnog drveća) u iznosu od 15,87 ha. Trajno će se izgubiti i dio površine

rijetkog i ugroženog stanišnog tipa Nitrofilni pašnjaci nizinskog vegetacijskog pojasa (NKS C.2.4.1.) u iznosu od 0,54 ha. Uz navedene stanišne tipove trajno će se izgubiti i dio površina sljedećih stanišnih tipova: Kanali (NKS A.2.4.) 2,2 ha, Vinogradi (NKS I.5.3.) 1,44 ha, Voćnjaci (NKS I.5.1.) 0,45 ha, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva (NKS D.1.2.1.) 0,13 ha, Zapuštene poljoprivredne površine (NKS I.1.8.) 0,11 ha i Izgrađena i industrijska staništa (NKS J.) 0,02 ha. Do trajnog gubitka stanišnih tipova neće doći u cijeloj dužini od 33,2 km s obzirom na to da je na trasi planirano sedam vijadukata i jedan nadvožnjak. Na mjestima izgradnje vijadukta i nadvožnjaka, do trajnog gubitka stanišnih tipova doći će samo na mjestima njihovih potpornih stupova. S obzirom na ograničeno rasprostiranje navedenih utjecaja na bližu okolicu zahvata i dobru zastupljenost navedenih stanišnih tipova na široj okolini zahvata, potencijalni negativni utjecaji nisu značajno negativni. Tijekom uklanjanja vegetacije na trasi zahvata moguće je oštećivanje i uklanjanje nastambi i skloništa životinja nastanjenih na samom području obuhvata zahvata budući da su šumska staništa na područja zahvata pogodna šumska staništa sljedećih vrsta: crveni mukač (*Bombina bombina*), barska kornjača (*Emys orbicularis*), gatalinka (*Hyla arborea*) te veliki dunavski vodenjak (*Triturus dobrogicus*). Radovi uklanjanja šumske vegetacije te radovi izgradnje ceste na dominantnim otvorenim tipovima staništa (posebice stanišni tip I.2.1. Mozaici kultiviranih površina) utječu na lovne strategije životinja i dostupnost plijena, i to primjerice za sljedeće vrste: škanjac (*Buteo buteo*), crnoglava strnadica (*Emberiza melanocephala*), žuta pastirica (*Motacilla flava*), smeđoglavi batić (*Saxicola rubetra*) te crnoglavi batić (*Saxicola torquatus*). Dodatno, noćno osvjetljenje uslijed možebitnih radova po noći također može negativno utjecati na faunu užeg područja, no ubrzo nakon završetka radova, životinje će uključiti područje zahvata u redovito korištenje staništa. Predmetni su utjecaji lokalizirani, privremenog karaktera i odnose se na razdoblje izgradnje te se ne smatraju značajno negativni. Tijekom korištenja i redovitog održavanja ceste i pojasa uz trasu, mogući utjecaji na floru, vegetaciju i staništa nastaju uslijed odvijanja cestovnog prometa. Glavne negativne utjecaje predstavljaju degradacija tla te izvori onečišćenja zraka, tla, površinskih i podzemnih voda koji, povezano s prometnom, uzrokuju pad kvalitete stanišnih tipova u pojasu uz buduću cestu. Mogući su i negativni utjecaji uslijed emisije opasnih tvari pri održavanju i korištenju ceste u kojima opasne tvari dopiju u okolno tlo ispiranjem oborinama. Da bi se spriječio negativan utjecaj širenja i/ili naseljavanja invazivnih biljnih vrsta na sastav autohtone flore i izgled vegetacijskog pokrova šireg prostora, potrebno je u skladu s propisanom mjerom provoditi trajno i sustavno uklanjanje invazivnih stranih vrsta u održavanom pojasu uz buduću cestu. Tijekom korištenja ceste emisije u okoliš u vidu svjetlosti, buke i vibracija također mogu negativno utjecati na faunu užeg područja planirane ceste dok je negativan utjecaj na faunu šireg područja predmetne trase moguć zbog kolizije s vozilima i fragmentacije staništa. Navedene utjecaje moguće je umanjiti uklanjanjem guste vegetacije uz sam rub ceste koja može doprinijeti izlijetanju životinja na cestu i redovitim uklanjanjem pregaženih životinja s ceste. Osim toga, duž trase ceste planirano je 7 vijadukata koji mogu poslužiti za prolaz životinja izvan trase ceste, a uz navedene vijadukate, prilagodit će se planirani cestovni propust preko mrtvaje rijeke Bosut (km 31+300 – km 32+500) za prolazak životinja i izgradit će se i prolaz za životinje od km 34+500 do km 34+600 što će doprinijeti prevenciji stradavanja.

Lokacija zahvata nalazi se izvan **zaštićenih područja prirode**. Na udaljenosti oko 1,5 km nalazi se spomenik parkovne arhitekture Ilok – park oko starog grada, na udaljenosti oko 7 km nalazi se posebni rezervat Vukovarske dunavske ade dok se na udaljenosti oko 18 km nalazi posebni rezervat Šuma Lože. S obzirom na obilježja zahvata, doseg utjecaja zahvata i udaljenost zahvata od zaštićenih područja, ne očekuju se negativni utjecaji na zaštićena područja prirode tijekom izgradnje i korištenja zahvata.

Tijekom izgradnje planiranog zahvata, ključni utjecaji na **divljač i lovstvo** uključuju trajni gubitak površine lovišta, smanjenje lovnoproduktivne površine za glavne vrste divljači, ometanje migracijskih koridora, remećenje mira divljači te oštećenje lovnotehničkih objekata. Planirani zahvat utječe na gubitak površine sedam lovišta, pri čemu dolazi do različitih razina gubitka površine. Lovište XVI/128 Vukovo – Kordoš bilježi najveći gubitak, od 41,55 ha, dok lovište XVI/126 Bajin dol ima gubitak od 27,34 ha, a lovište XVI/127 Badnjara 21,86 ha. Ostala zahvaćena lovišta su XVI/121 Dubrava s gubitkom od 14,69 ha, XVI/119 Dubovica s gubitkom od 12,15 ha, i XVI/125 Prima s gubitkom od 10,52 ha. Najmanji gubitak površine zabilježen je u lovištu XVI/152 Ugljara, gdje će zahvat rezultirati gubitkom od svega 0,76 ha. Glavne vrste divljači prema lovištima uključuju srnu običnu, fazana-gnjeto, zeca običnog i divlju svinju. Srna obična prisutna je u svim lovištima, dok fazan-gnjeto i zec obični također dolaze u svim lovištima, ali s različitim udjelima lovnoproduktivne površine koja im pripada. Divlja svinja je prisutna samo u lovištima XVI/128 Vukovo – Kordoš i XVI/127 Badnjara. U referentnom području boravi i sporedna vrsta krupne divljači, jelen obični, divlja svinja i jelen lopatar. Gubitak lovnoproduktivnih površina (za glavne vrste divljači) ocjenjuje se kao negativan utjecaj umjerenog intenziteta zbog malih udjela u ukupnoj površini lovišta i lovnoproduktivne površine. Povećana prisutnost ljudi i mehanizacije tijekom izgradnje može ometati migracijske koridore divljači te dovesti do fragmentacije staništa, što se smatra negativnim utjecajem, no budući da je izgradnja vremenski ograničena, utjecaj se smatra prihvatljivim nakon završetka radova. Povećana razina buke i svjetlosnog onečišćenja tijekom faze izgradnje ocjenjuje se kao umjereno negativna, ali ograničena na tu fazu. Oštećenje lovnotehničkih objekata predstavlja potencijalni negativan utjecaj koji se može svesti na prihvatljivu razinu suradnjom s lovoovlaštenicima. Unatoč negativnim utjecajima, intenzitet se smatra umjerenim, pridržavajući se propisanih mjera zaštite, čime se utjecaj svodi na prihvatljivu razinu. Prilikom korištenja planiranog zahvata, utjecaji na divljač i lovstvo obuhvaćaju koliziju divljači s vozilima, fragmentaciju staništa, onečišćenje te emisiju svjetlosti i buke u okoliš. Kolizija s vozilima može prouzročiti materijalnu štetu i ozljede divljači, no primjenom mjera zaštite, poput prometne signalizacije, utjecaj se smanjuje i smatra se prihvatljivim. Fragmentacija staništa, posebice kroz šumske sastojine na pojedinim stacionažama, otežava migracijske koridore i može dovesti do gubitka genetske raznolikosti divljači. Unatoč značajnim nasipima i usjecima, planirani vijadukti i nadvožnjaci omogućuju divljači prolaz ispod ceste, umanjujući negativni utjecaj fragmentacije staništa. S obzirom na to da se ne planira postavljanje vanjske zaštitne ograde, što dodatno olakšava kretanje divljači, ali i povećava moguća stradanja divljači od vozila pri prelasku ceste ovaj negativan utjecaj uz propisivanje mjera zaštite sveden je na prihvatljivu mjeru. Tijekom izgradnje može doći do zatrpavanja pojilišta, no primjenom propisanih mjera zaštite taj će se utjecaj ublažiti. Na stacionaži 31+400 km, gdje se planiraju radovi na regulaciji kanala Bosuta, propisana je mjera zaštite kojom je potrebno omogućiti divljači pristup vodi, izlaz iz korita i prijelaz. Mjere zaštite uključuju sprječavanje zatrpavanja vodotoka i planiranje zaštitne obloge korita kombinacijom kamenog nabačaja i vegetacije. Tijekom korištenja, onečišćenje staništa uslijed nekontroliranih događaja, svjetlosno onečišćenje i buka nastala uslijed odvijanja prometa ocijenjeno je prihvatljivim uz primjenu propisanih mjera zaštite.

Utjecaj izgradnje zahvata na strukturne kvalitete **krajobraza** očituje se kroz pritiske na pojedine elemente i značajke krajobraza, odnosno njihove kvalitete i na karakter krajobraza. Izgradnjom ceste u dominantno poljodjelskom području doći će do promjena u percepciji krajobraza promatranog područja. Na predmetnom području se već nalazi mreža postojećih cesta i putova i planirana cesta predstavlja dodatni kumulativni utjecaj izmjene krajobraza. Trasa je u najvećoj mogućoj mjeri položena uz rubove postojećih poljoprivrednih parcela da što manje naruši njihov oblik i strukturu presijecanjem i usitnjavanjem. Promjena vizura, povećanje obima prometa, stvaranje novih čvorišta i rubova u prostoru, promjena prirodnosti i boravišnih značajki dolova pritoka Dunava, prolazak u

blizini Bosuta i šume Lasnije su faktori koji uvjetuju umjeren do jak utjecaj zahvata na krajobraz. Utjecaj na vizualne značajke bit će najizraženiji na dijelu trase planirane ceste zapadno od naselja Tovarnik, od kojeg prolazi na udaljenosti ~500 m. Dodatno, u km 22+500 (~750 m od Tovarnika) trasa prelazi preko koridora postojeće željezničke pruge nadvožnjakom i pratećim nasipima ukupne dužine 1000 m, maksimalne visine ~10 m, čime će biti vidljiva struktura u krajobraznoj slici. Dolove brdskih pritoka Dunava trasa svladava nizom vijadukata: Mala Lovka 1 i 2, Sikoman, Baćin Dol i Dobra Voda, Anga i Dol Novački. Navedeni vijadukti nisu izloženi pogledima iz naselja i/ili su okruženi vegetacijom i njihov utjecaj je lokalnog karaktera. Segment trase uz tok Bosuta, rub šume Jasinje kao i koridor kroz šume Jasinje otvorit će vrijednu lokalnu vizualnu kompoziciju za korisnike ceste, no pri tome će imati i utjecaj na sliku krajobraza iz naselja Apševci. Nadalje, značajni nasipi i usjeci planirane ceste nalaze se u sljedećim stacionažama: km 2+700 – km 2+850 km i km 3+050 – km 3+250 - usjek (maks. 4 m visine) prije i poslije vijadukta Mala Lovka 2, km 5+025 – km 5+550 – serija izmjeničnih usjeka (maks. 10 m) i nasipa nakon vijadukta Sakoman, km 6+500 – km 6+720 – usjek (maks. 9 m) nakon vijadukta Baćin dol, km 9+500 – km 10+000 – usjek (maks. 9 m) na poljoprivrednim površinama i preko poljskog puta te km 22+000 – km 23+000 – dužinom i visinom (maks. 10 m) značajan nasip zbog prelaska trase preko željezničke pruge (M105 Novska – Tovarnik – državna granica) jugozapadno od Tovarnika. Na ostalim dijelovima trase utjecaj na vizualne značajke je mnogo manje izražen zbog ograničenog, lokalnog karaktera te manje snage utjecaja. Navedene utjecaje moguće je ublažiti primjenom mjera zaštite koje se odnose na planiranje zaštitnog zelenog pojasa, sanaciju pokosa i uređenje pojasa uz cestu u skladu s krajobraznim značajkama na lokaciji zahvata.

Najveći utjecaj na **kulturno-povijesnu baštinu** zahvat će imati na evidentirana arheološka nalazišta kojih je u zoni utjecaja zabilježeno dvadeset i pet. Svi arheološki lokaliteti izravno su ugroženi planiranim zahvatom u svojim temeljnim svojstvima. Budući da izgradnja ceste može prouzročiti fizička oštećenja u cjelokupnom ili dijelu njihova obuhvata, već u fazi pripreme i projektiranja u skladu s propisanim mjerama provest će se probna arheološka iskopavanja, a po potrebi i sustavna. Trasom se zaobilazi srednjovjekovna utvrda koja će ostati očuvana, a ostatak arheološkog nalazišta (selo, groblje, trgovište) arheološki će se istražiti prije početka radova kako bi se prikupili podaci o ukupnosti kulturnog dobra. Na dijelu poddionice III, od km 27+000 do km 35+000, koji do sada nije bio predmetom terenskih pregleda, radi procjene ugroženosti i radi zaštite ove kategorije kulturnih dobara u skladu s propisanom mjerom već tijekom pripreme i projektiranja provest će se intenzivan arheološki pregled, a u slučaju otkrića novih arheoloških nalazišta i probna, a po potrebi i sustavna arheološka iskopavanja. Memorijalno kulturno dobro Spomen područje Ivanci također je izravno ugroženo planiranom izgradnjom jer trasa buduće ceste prolazi dijelom njegova područja i presijeca prilazni put do spomen obilježja. Tijekom projektiranja i pripreme u skladu s propisanom mjerom izgradit će se novi pristupni put sukladno zahtjevu Ministarstva kulture i medija, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Vukovaru, a tijekom gradnje zaštititi kulturno dobro na licu mjesta.

Izgradnja planiranog zahvata ne planira se van dnevnog termina izvođenja radova od 7 do 19 sati, te stoga neće biti negativnog utjecaja **svjetlosnog onečišćenja** tijekom izgradnje zahvata. U slučaju potrebe, kod građevinskih radova za osiguranje potrebnog osvijetljenja koristit će se ekološki prihvatljive svjetiljke. Javna rasvjeta ceste planirana je na raskrižjima ceste. Stalno osvijetljeni dijelovi planirane trase predstavljat će osvijetljeno područje koje će biti vidljivo u noćnoj slici područja i stoga su propisane mjere zaštite.

Tijekom izgradnje ceste u okolišu će se javljati **buka** kao posljedica rada građevinskih strojeva i uređaja, te teretnih vozila vezanih na rad gradilišta. Provedena računska analiza pokazuje da će

razine buke koje će se u okolišu javljati kao posljedica prometa planiranom cestom biti niže od dopuštenih osim na dijelu postojeće ceste, Ulice kralja Tomislava u naselju Lovas, koja se rekonstruira u okviru izgradnje spojne ceste koja je dio predmetnog zahvata. Duž tog dijela Ulice kralja Tomislava, uz objekte smještene neposredno uz postojeću cestu, očekivane su razine buke više od dopuštene tijekom razdoblja noći. Stoga je planirano na dijelu Ulice kralja Tomislava u naselju Lovas (koja se u okviru predmetnog zahvata rekonstruira) na emisiju buke u okolišu utjecati kvalitetom kolnika te regulacijom prometa i pasivnim mjerama sukladno mjerenju iz elaborata zaštite od buke, a kao dodatnu mjeru predvidjeti mogućnost ograničenja dopuštene brzine tijekom noćnog razdoblja kako bi se razina buke svela na prihvatljivu razinu. Tijekom razdoblja dana i večeri, razine buke će biti niže od dopuštene.

Tijekom pripremnih radova (čišćenje terena, površinsko krčenje i sl.) i građevinskih radova te transporta i rada mehanizacije očekuje se nastanak razne vrste neopasnog i opasnog **otpada**. Opasan otpad sakupljati i skladištiti odvojeno od ostalog otpada u natkrivenom spremniku ili čvrstoj zatvorenoj vreći, odnosno treba onemogućiti rasipanje, raznošenje i razlijevanje tog otpada izvan gradilišta uzrokovano vremenskim prilikama, voditi evidenciju te nastali otpad predati ovlaštenoj osobi uz odgovarajuću prateću dokumentaciju. Pravilnom organizacijom gradilišta, svi potencijalno nepovoljni utjecaji, prvenstveno vezani za neodgovarajuće zbrinjavanje građevinskog, neopasnog i opasnog otpada, svest će se na najmanju moguću mjeru.

Tijekom izvođenja zemljanih radova, u svrhu pripreme terena za gradnju nastat će određene količine **materijala iz iskopa** koji predstavlja mineralnu sirovinu i koji je moguće iskoristiti za izgradnje nasipa, a preostali materijal će se odložiti na lokaciji u skladu s propisom o postupanju s viškom iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu kod izvođenja građevinskih radova. Za poddionicu II. predviđen je iskop materijala u iznosu od 258.322 m³, nasip materijala u iznosu od 257.905 m³, što iznosi manjak materijala u iznosu od 417 m³. U razradi glavnog projekta detaljnije će se izjednačiti sve zemljane mase (poljski putovi, jarci...). Za poddionicu III. potrebno je u nasip ugraditi oko 220.078 m³ mješovitog materijala i oko 68.535 m³ kamenog materijala u završni sloj nasipa.

Negativni utjecaji na **stanovništvo** tijekom izgradnje vezani za sigurnost prometa su neizbježni, međutim oni će se svesti na minimum pravilnom organizacijom gradilišta i Projektom privremene regulacije prometa za vrijeme izvođenja radova. Tijekom izgradnje moguć je donekle otežan pristup do obradivih površina. Međutim, to su privremeni utjecaji koji će trajati do završetka radova kada se i nositelj zahvata obavezuje urediti lokalne pristupne putove i omogućiti uredno korištenje zemljišta uz trasu. Također, izgradnjom ceste trajno će se prenamijeniti poljoprivredno zemljište koje se obrađuje, što predstavlja indirektan utjecaj na stanovnike koji su vlasnici tog zemljišta. Izgradnja predmetnog zahvata imat će pozitivan utjecaj na stanovništvo i gospodarstvo. Tijekom korištenja pozitivni utjecaji očituju se prvenstveno povećanjem sigurnosti jer se promet izmješta dalje od središta grada i pješačkih zona. Slijedom navedenog, očekuje se pozitivan utjecaj na zdravlje ljudi i stanovništvo zbog smanjenja koncentracije ispušnih plinova i buke teških teretnih vozila. Pozitivni utjecaji također se očituju kroz povećanje sigurnosti za sve sudionike u prometu i značajno skraćivanje putovanja. Međutim, razine buke duž dijela spojne ceste od raskrižja Lovas do naselja Lovas, duž Ulice kralja Tomislava u Lovasu koji se rekonstruira u okviru zahvata će tijekom kritičnog, noćnog razdoblja biti više od dopuštene uz sve postojeće stambene objekte smještene neposredno uz predmetnu cestu i stoga su propisane mjere zaštite.

Izgradnja zahvata utjecat će na **promet** na postojećoj cestovnoj mreži te će biti potrebno osigurati optimalne uvjete odvijanja cestovnog prometa na njima u svim etapama izgradnje i u svim prijelaznim stanjima. Ovo se odnosi i na lokalne komunikacije paralelne uz koridore predmetnog zahvata, a

kojima se koristi lokalno stanovništvo. Potencijalni negativni utjecaj na organizaciju prostora tijekom izgradnje mogući su zbog pojačane frekvencije transporta materijala i tehnike, što će zahtijevati posebnu pažnju i prateću službu (prilikom transporta posebnih tereta i strojeva) te pojačanog prometovanja kamiona, bagera, buldožera i sl. koji će usporavati promet, a također postoji i opasnost od ispadanja materijala koji može otežati uvjete na cesti. Negativni utjecaji tijekom izgradnje vezani za sigurnost prometa su neizbježni, međutim oni će se svesti na minimum pravilnom organizacijom gradilišta i Projektom privremene regulacije prometa za vrijeme izvođenja radova. Predmetnim zahvatom se postižu ciljevi povezivanja prometnih putova na regionalnoj i lokalnoj razini, a najvažnije, postiže se prometno rasterećenje okolnih cesta izgradnjom ceste koja će povezati prometni pravac Republika Slovenija – Republika Srbija i na taj način preusmjeriti dio tranzitnog prometa na predmetnu cestu Ilok – Lipovac. Izgradnjom ceste Ilok – Lipovac, s lokalnih i županijskih cesta izmjestit će se promet od oko 1300 vozila po danu. Zbog svega navedenog zaključuje se da zahvat nema negativan utjecaj na cestovnu mrežu, već se njime uvelike poboljšava postojeće stanje.

Za vrijeme pripreme i izgradnje zahvata u slučaju nepravilne organizacije gradilišta može doći do **nekontroliranih događaja**, primjerice onečišćenje tla i voda naftnim derivatima i otpadnim vodama s gradilišta, požar na otvorenom, sudar prilikom ulaza i izlaza vozila i strojeva na područje zahvata, nesreće uzrokovane nepovoljnim vremenskim uvjetima, udarom groma i sl., tehničkim kvarom i/ili ljudskom greškom. U slučaju izlivanja većih količina štetnih kemijskih tvari u tlo i podzemne i/ili površinske vode te pojave požara većih razmjera, može doći do negativnog utjecaja na staništa u vidu gubitka velikih površina, prisutnu floru i faunu šireg područja izgradnje planirane ceste. Za vrijeme korištenja ceste od nekontroliranih događaja moguć je sudar te izljetanje i prevrtanje vozila što za posljedicu može imati izlivanje većih količina nafte i naftnih derivata te drugih opasnih tvari u okoliš ili nastanak požara. Takav događaj imao bi negativan utjecaj te je potrebno provoditi mjere predostrožnosti i zaštite kako bi se vjerojatnost takvog pretpostavljenog događaja izbjegla odnosno svela na minimum. Ovakvi događaji su nepredvidivi i uglavnom su mogući u lošim vremenskim uvjetima, a na mogućnost pojavljivanja utječe i kvaliteta i ispravnost vozila, sposobnost vozača i opće stanje ceste. Stoga će se prema potrebi prometnim znakovima na odgovarajućim mjestima (prelazak preko vodotoka) naznačiti usporavanje brzine vozila i provoditi redoviti pregled i održavanje dionice.

Kumulativni utjecaji razmatrani su kao moguća interakcija planiranog zahvata sa svim postojećim/odobrenim zahvatima čije su značajke takve da zajedno s predmetnim zahvatom ostvare zbrajajući ili multiplicirajući negativan ili pozitivan utjecaj na okoliš i prirodu. Prema podacima iz prostorno-planske dokumentacije u zoni ograničenog šireg područja utjecaja (200 m) utvrđeni su planirani zahvati koji bi doprinijeli kumulativnom utjecaju i to kako slijedi: planirana magistralna željeznička pruga i planirano robno-transportno središte, planirane državne ceste i ostale županijske ceste, planirani dalekovodi 35 kV, 100 kV i 400 kV, planirani visokotlačni plinovod, planirana mjerno-redukcijska postaja, planirani površinski i podzemni vodozahvat, planirani magistralni i ostali vodoopskrbni cjevovodi, intenzivna poljoprivredna proizvodnja. Kumulativan utjecaj moguć je na okolne poljoprivredne površine te kemijska svojstva tla uslijed pojačavanja prometa i dodatnih emisija stakleničkih plinova, kao i dodatnog ispuštanja onečišćujućih čestica uslijed prometovanja kako zrakom tako i oborinskim vodama. Realizacijom zahvata će doći do trajnog usitnjavanja poljoprivrednih parcela odnosno njihove fragmentacije na više manjih dijelova. Izgradnja planirane ceste, zajedno s postojećom prometnom infrastrukturom, uzrokovat će dodatno dijeljenje pojedinih stanišnih tipova na manje cjeline, tj. fragmentaciju staništa. Nadalje, doći će do gubitka staništa i flore na trasi planiranog zahvata, no prisutna staništa i flora na području planiranog zahvata, gdje se očekuje trajni gubitak, široko su rasprostranjena te izgradnjom ceste neće doći do značajnog kumulativnog gubitka površina predmetnih stanišnih tipova. S obzirom na navedeno, ne očekuju se

značajni negativni kumulativni utjecaji na staništa i floru. Nadalje, moguć je negativan kumulativan utjecaj na kopnenu faunu zbog fragmentacije staništa te u vidu stradavanja, uznemiravanja i gubitka pogodnog staništa pojedinih vrsta, odnosno do promjena uvjeta u staništu. Međutim, zahvat će imati sedam vijadukata koji mogu umanjiti utjecaj fragmentacije i propisane su dodatne mjere zaštite. Zaključno, gubitak staništa pogodnih za prisutne vrste te promjene u staništu doprinose kumulativnom utjecaju, no s obzirom na prisustvo tih staništa i na širem području zahvata i propisane mjere zaštite, potencijalan kumulativan utjecaj nije značajno negativan. Nadalje, očekuje se dodatani kumulativan utjecaj na šume i divljač, ali s obzirom na to da se radi o malim površinama u odnosu na ukupnu površinu šuma na širem području te da planirani zahvat ne ulazi u cjelovite šumske komplekse, već uz sam rub šuma, zaključeno je da je intenzitet utjecaja umjeren pa stoga i prihvatljiv. Također, moguć je negativan kumulativan utjecaj na divljač zbog fragmentacije staništa te u vidu stradavanja, uznemiravanja i gubitka pogodnog staništa pojedinih vrsta, odnosno do promjena uvjeta u staništu. Međutim, zahvat će imati 7 vijadukata koji mogu umanjiti utjecaj fragmentacije i propisane su mjere zaštite za smanjivanje negativnog utjecaja na divljač.

Izgradnjom planiranog zahvata doći će do trajne prenamjene kopnenih i vodenih stanišnih tipova koji se nalaze na trasi planiranog zahvata, i to primarno mozaici kultiviranih površina. Međutim, predmetni stanišni tipovi široko su rasprostranjeni i karakteristični te se gubitkom istih ne očekuje značajan negativan utjecaj. Prema navedenom, ne očekuje se ni **prekogраниčan utjecaj** na šumska i poljoprivredna staništa Republike Srbije. Tijekom radova očekuje se negativan utjecaj na lokalno prisutnu faunu, uključujući i divljač uslijed zauzimanja, oštećenja ili izmjena uvjeta u staništu na području na kojem će se izvoditi građevinski radovi. Međutim, predmetni utjecaji uslijed uznemiravanja zbog radova lokalizirani su na područje oko 100 m od trase zahvata te se stoga ne očekuje prekogranični utjecaj na faunu i divljač uslijed radova. U konačnici, moguć je utjecaj uslijed fragmentacije staništa i kolizije s vozilima, međutim, planirani zahvat će imati 7 vijadukata koji mogu umanjiti navedene utjecaje i propisane su dodatne mjere zaštite te se stoga ne očekuje negativan prekograničan utjecaj uslijed fragmentacije staništa i kolizije s vozilima. Tijekom izgradnje zahvata doći će do trajnog gubitka šuma na trasi planiranog zahvata, međutim, utjecaj je lokaliziran i ne očekuje se prekograničan utjecaj. Ne očekuje se ni značajan prekogranični utjecaj na tlo i poljoprivredno zemljište ni na vode i vodna tijela. S obzirom na udaljenost planirane ceste od granice s Republikom Srbijom i karakteristike zahvata, ne očekuje se značajni prekogranični utjecaj na sastavnice i opterećenja okoliša.

Glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu

Trasa planiranog zahvata nalazi se unutar tri **područja ekološke mreže**: posebnog područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (PPOVS) HR2001500 Stepska staništa kod Bapske i HR2001414 Spačvanski bazen i područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000006 Spačvanski bazen te su ocijenjeni samostalni i kumulativni utjecaji zahvata na ciljeve očuvanje i cjelovitost navedenih područja.

HR2001500 Stepska staništa kod Bapske

Područje se sastoji od tri odvojena poligona pri čemu svaki od njih predstavlja mozaik suhih travnjaka te antropogenih površina poput oranica i voćnjaka i zapuštenih poljoprivrednih površina. Na području treba biti očuvano 30 ha postojeće površine stanišnog tipa. Planirana trasa zahvaća samo sjeverni poligon, odnosno prolazi njegovim sjevernim dijelom. Za potrebe Glavne ocjene provedeno je terensko istraživanje te je na temelju rezultata istraživanja izrađena detaljna karta staništa područja ekološke mreže HR2001500 Stepska staništa kod Bapske. Iz karte je vidljivo da ciljni stanišni tip 6240* Subpanonski stepski travnjaci (*Festucion valesiacae*) nije zabilježen na trasi planiranog zahvata, nego na udaljenosti oko 200 m od trase. Na trasi su zabilježeni stanišni tipovi:

E.3.1.1. Šume hrasta lužnjaka i običnoga graba, D.1.2.1. Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, I.2.1.1. Mozaične poljoprivredne površine i E.9.1.1. Sastojine bagrema te će zbog izgradnje ceste doći do trajnog gubitka manjih površina ovih stanišnih tipova koji nisu ciljni. Tijekom izgradnje moguć je negativan utjecaj na ciljni stanišni tip 6240 uslijed izgradnje pristupnih putova gradilištu, kretanja građevinskih strojeva, odlaganja materijala, uklanjanja vegetacije i slično, međutim, uz primjenu mjere ublažavanja navedeni utjecaj je prihvatljiv. Tijekom korištenja utjecaj zahvata na ciljni stanišni tip 6240* ocijenjen je kao zanemariv iako trasa planirane ceste prolazi kroz područje ekološke mreže jer se nalazi na udaljenosti oko 200 m od trase i da se na toj lokaciji planira izgradnja vijadukta „Dol Novački“, neće se primjenjivati sredstva za održavanje vegetacije, a utjecaj nekontroliranih događaja može se isključiti zbog udaljenosti zahvata od lokacije ciljnog stanišnog tipa.*

HR2001414 Spačvanski bazen

Planirana trasa područjem ekološke mreže prolazi rubno na sjeveroistočnom dijelu područja. Ekološka mreža obuhvaća šumsko područje s reprezentativnim poplavnim šumama hrasta lužnjaka, crne johe i jasena. Na području su zastupljene sastojine različite starosti i njima se redovito gospodari. Na području se nalaze vodena i vlažna staništa (rijeka Virovi, Spačva, Studva...) s vodenom i močvarnom vegetacijom. Za potrebe Glavne ocjene provedena su terenska istraživanja ciljnih stanišnih tipova i stanišnih tipova pogodnih i/ili ključnih za ciljne vrste te je izrađena detaljna karta staništa područja uz trasu (250 m sa svake strane ceste).

Utvrđeni su sljedeći utjecaji za ciljne vrste:

- *jelenak (Lucanus cervus) i hrastova strizibuba (Cerambyx cerdo)*
Tijekom izgradnje zahvata doći će do uklanjanja stabala u kojima se potencijalno nalaze jedinke vrste (ličinke ili imaga). Doći će do trajnog gubitka i fragmentacije pogodnih staništa za ciljnu vrstu u iznosu od 3,15 ha, tj. 0,008 % u odnosu na pogodna staništa na cijelom području EM (35300 ha) i trajnog gubitka i fragmentacije ključnih staništa za ciljne vrste u iznosu od 1,85 ha, tj. 0,005 % u odnosu na ključna staništa na cijelom području EM (33860 ha). Može doći do stradavanja manjeg broja jedinki zbog uklanjanja starih stabala. Terenskim istraživanjem utvrđeno je da se na dionici koja prolazi kroz područje ekološke mreže (od km 31+800 do km 32+400 i od km 34+100 do km 34 + 800) radi o mladoj sastojini, bez krupnih panjeva i starih stabala, kao i bez odumirućih i svježe odumrlih stabala koja su potrebna za razvoj i prehranu ličinki. Tijekom korištenja cesta može djelovati poput barijere koja će razdvojiti dva šumska kompleksa šume Spačva te može doći do stradavanja manjeg broja jedinki zbog kolizije s vozilima. Na području ekološke mreže zadržat će se dovoljna površina pogodnih i ključnih staništa za vrste, a utjecaj kolizije vozila s jedinkama neće biti značajno negativan zbog male vjerojatnosti stradavanja i duljine trase koja prolazi područjem ekološke mreže (oko 1300 m).
 - *Tijekom izgradnje doći će do umjerenog negativnog utjecaja na pogodna staništa (šumska staništa s panjevima ili svježe odumrlih stabala), održanje populacije vrsta te ključna staništa za vrste (NKS E.2.1.1., E.2.2.1., E.2.2.2., E.2.2.3., E.3.1.1.).*
 - *Tijekom korištenja doći će do umjerenog negativnog utjecaja na održanje populacija vrsta.*
 - *Na ostale attribute ciljeva očuvanja nema utjecaja.*
- *barska kornjača (Emys orbicularis)*
Tijekom izgradnje planiranog zahvata doći će do trajnog gubitka i fragmentacije pogodnih staništa za ciljnu vrstu u iznosu od 4,18 ha što iznosi 0,01 % u odnosu na pogodna staništa na cijelom području EM (38200 ha). Terenskim istraživanjem područja ekološke mreže kroz koje prolazi predmetni zahvat zaključeno je da se radi o mladoj šumi s visokom podzemnom vodom (stanišni tip 9160 (Natura kod), tj. E.3.1.1. (NKS kod)) bez trajnih vodenih tijela, poplavnih područja i vlažnih livada, a zbog toga što je šuma mlada nema ni odumrlih stabala na osunčanom

području. Terenskim istraživanjem područja ekološke mreže kroz koje prolazi predmetni zahvat utvrđeno je da stanišni uvjeti koji su povoljni za ciljnu vrstu nisu prisutni – prisutna je mlada šuma s visokom podzemnom vodom bez trajnih vodenih tijela, poplavnih područja i vlažnih livada, a zbog toga što je šuma mlada nema ni odumrlih stabala na osunčanom području zbog čega je prisutnost ciljne vrste moguća jedino zbog migracije. Tijekom izgradnje zahvata doći će do trajnog gubitka i fragmentacije šumskih staništa u iznosu od 3,73 ha, tj. 0,01 % ukupne površine šumskih staništa unutar područja ekološke mreže. Površina koja se gubi zanemariva je u odnosu na ukupnu površinu šumskih staništa unutar područja EM. Tijekom korištenja zahvata moguć je negativan utjecaj u slučaju onečišćenja uslijed nekontroliranih događaja i zbog primjene kemijskih sredstava za održavanje vegetacije. Radi se o rijetkim i lokaliziranim događajima koji se mogu dogoditi na oko 1300 m (dio zahvata unutar područja EM).

- Tijekom izgradnje doći će do umjerenih negativnih utjecaja na pogodna staništa (kopnene vode i poplavna područja gusto obrasla vegetacijom s osunčanim obalama te kopnena staništa pogodna za polaganje jaja poput vlažnih livada i šumskih sastojina s odumrlim stablima na osunčanom položaju), populaciju vrste te lokve unutar šuma.
- Tijekom korištenja doći će do umjerenih negativnih utjecaja na pogodna staništa (kopnene vode i poplavna područja gusto obrasla vegetacijom s osunčanim obalama te kopnena staništa pogodna za polaganje jaja poput vlažnih livada i šumskih sastojina s odumrlim stablima na osunčanom položaju) i populaciju vrste.
- Na ostale attribute ciljeva očuvanja nema utjecaja.

- crveni mukač (*Bombina bombina*)

Tijekom izgradnje doći će do trajnog gubitka i fragmentacije pogodnih staništa za ciljnu vrstu u iznosu od 4,18 ha što iznosi 0,01 % u odnosu na pogodna staništa na cijelom području EM (38200 ha). Terenskim istraživanjem područja ekološke mreže kroz koje prolazi predmetni zahvat zaključeno je da se ne radi o poplavnoj šumi, već o šumama s visokom podzemnom vodom (stanišni tip 9160 Subatlantske i srednjoeuropske hrastove i hrastovo-grabove šume *Carpinion betuli* (Natura kod), tj. Šuma hrasta lužnjaka i običnog graba (tipična subasocijacija) (NKS kod E.3.1.1.)) bez trajnih vodenih tijela, poplavnih područja, livada i riparijske zone. Lokve i bare su vodna tijela privremenog karaktera, a mogu nastati i kod najmanjih mikrodepresija poput kolotruga te njihovu prisutnost na području zahvata nije moguće isključiti, no trasa zahvata prolazi kroz područje u duljini oko 1300 m. Utjecaj gubitka dijela površine pogodnih staništa je trajan, ali površina koja se gubi je zanemariva u odnosu na ukupnu površinu pogodnih staništa unutar područja EM. Razvojni stadiji vrste vezani su uz nizinska vlažna staništa, često i šumska staništa u kojima se zadržava voda u obliku manjih lokvi te je moguće stradavanje jedinki u periodu razmnožavanja i mriješta. Doći će do trajnog gubitka i fragmentacije šumskih staništa u iznosu od 3,73 ha, tj. 0,01 % ukupne površine šumskih staništa unutar područja ekološke mreže. Tijekom terenskog istraživanja nije primijećeno prisustvo lokvi unutar toga područja. Budući da se ta pojava javlja povremeno tijekom intenzivnih oborina, postoji mogućnost da se lokve ipak pojavljuju unutar šuma na tom području. Tijekom izgradnje će doći do trajnog zauzeća 3,73 ha šumskih staništa, u kojima se potencijalno nalaze lokve, što čini 0,01 % ukupne površine šumskih staništa unutar tog područja. Utjecaj gubitka dijela šumskih staništa je trajan, površina koja se gubi je zanemariva u odnosu na ukupnu površinu šumskih staništa unutar područja EM. Tijekom korištenja moguć je negativan utjecaj u slučaju onečišćenja uslijed nekontroliranih događaja i zbog primjene kemijskih sredstava za održavanje vegetacije. Radi se o rijetkim i lokaliziranim događajima koji se mogu dogoditi na oko 1,3 km (dio zahvata unutar područja EM). Cesta može djelovati poput barijere između dva šumska kompleksa te može doći do stradavanja jedinki zbog kolizije s vozilima. Potencijalno će se prekinuti migracijski putovi i smanjiti areal kretanja.

- Tijekom izgradnje i korištenja doći će do umjerenih negativnih utjecaja na pogodna staništa (poplavne šume, stajaća vodena tijela, lokve i bare, livade, poplavna područja te riparijske zone), populaciju vrste te lokve unutar šuma.
- Tijekom korištenja doći će do umjerenih negativnih utjecaja na pogodna staništa (poplavne šume, stajaća vodena tijela, lokve i bare, livade, poplavna područja te riparijske zone) i populaciju vrste.
- Na ostale attribute ciljeva očuvanja neće biti utjecaja.
- širokouhi mračnjak (*Barbastella barbastellus*)
Tijekom izgradnje planiranog zahvata doći će do trajnog gubitka i fragmentacije pogodnih staništa za ciljnu vrstu u iznosu od 3,15 ha što iznosi 0,008 % u odnosu na pogodna staništa na cijelom području EM (35300 ha). Terenskim je istraživanjem utvrđeno da se na promatranoj dionici koja prolazi kroz područje ekološke mreže (od km 31+800 do km 32+400 i od km 34+100 do km 34+800) radi o mladoj sastojini bez odumirućih i svježe odumrlih stabala koja sadrže pukotine i duplje u kojima ciljna vrsta obitava. Sukladno Programu gospodarenja za G.J. „Dubovica“ šume na dionici od km 34+100 do km 34+800 predstavlja šumsku cestu zbog čega na predmetnoj dionici nema stare šume, kao i ostalih elemenata koji odgovaraju ciljnoj vrsti. Iako je terenskim istraživanjem utvrđeno da se na dijelu predmetnog zahvata koji prolazi kroz područje ekološke mreže (oko 1300 m) trenutačno ne nalaze povoljna staništa za ciljnu vrstu, trajni gubitak od 3,15 ha šumskih staništa je zanemariv u odnosu na ukupnu površinu pogodnih šumskih staništa unutar područja EM. Cesta dijelom prolazi kroz šumska staništa unutar područja ekološke mreže, no tijekom terenskog istraživanja nije zabilježeno prisustvo lokvi. Budući da se lokve javljaju povremeno tijekom intenzivnih oborina, postoji mogućnost da se ipak pojavljuju unutar šuma na tom području. Tijekom izgradnje će doći do trajnog zauzeća 3,73 ha šumskih staništa, u kojima se potencijalno nalaze lokve, što čini 0,01 % ukupne površine šumskih staništa unutar tog područja. Utjecaj gubitka dijela šumskih staništa trajan, ali površina koja se gubi je zanemariva u odnosu na ukupnu površinu šumskih staništa unutar područja EM. Tijekom korištenja, cesta može djelovati poput barijere koja će razdvojiti dva šumska kompleksa. Terenskim pregledom je utvrđeno da šumsko stanište u navedenom području EM obuhvaća mladu šumu koja nije u potpunosti razvijena te ne predstavlja atraktivno stanište za ciljnu vrstu. Bez obzira na to, vrsta potencijalno povremeno koristi to područje za lov ili dnevne ili sezonske migracije te može doći do stradavanja jedinki zbog kolizije s vozilima.
- Tijekom izgradnje doći će do umjerenog negativnog utjecaja zbog potencijalnog gubitka pogodnih staništa (šumska staništa, posebice šumska staništa u kojima je visoka strukturiranost i zastupljenost starijih dobnih razreda drveća te stabala s pukotinama i dupljama, rubovi šuma i šumske čistine) te lokvi unutar šuma.
- Tijekom korištenja doći će do umjerenog negativnog utjecaja zbog potencijalnog gubitka pogodnih staništa (šumska staništa, posebice šumska staništa u kojima je visoka strukturiranost i zastupljenost starijih dobnih razreda drveća te stabala s pukotinama i dupljama, rubovi šuma i šumske čistine) i fragmentacije staništa te eventualnog stradavanja zbog kolizije s vozilima tijekom dnevnih ili sezonskih migracija.
- Na ostale attribute ciljeva očuvanja neće biti utjecaja.
- vidra (*Lutra lutra*)
Na trasi ceste nema pogodnih staništa za vrstu, ali se ne može isključiti mogućnost da vidra povremeno koristi područje zahvata. Vjerojatnost da ga vidra koristi je vrlo mala jer se pogodna staništa ciljne vrste ne nalaze ni u blizini zahvata. Tijekom korištenja cesta može djelovati poput barijere koja će razdvojiti dva šumska kompleksa te će jedinke vrste tijekom migracije potencijalno pokušati prijeći preko ceste pri čemu postoji mogućnost stradavanja prilikom kolizije s vozilima. Također, novostvorena barijera potencijalno će prekinuti migracijske putove

i smanjiti areal kretanja. Vidra primarno koristi vodena staništa za kretanje i migraciju dok na kopno povremeno izlazi te stoga postoji mala vjerojatnost negativnih utjecaja poput kolizije s vozilima.

- Tijekom izgradnje i korištenja potencijalno će doći do umjerenih negativnih utjecaja na održanje populacije vrste.
- Na ostale atribute ciljeva očuvanja neće biti utjecaja.

- veliki panonski vodenjak (*Triturus dobrogicus*)

Tijekom izgradnje planiranog zahvata potencijalno će doći do trajnog gubitka i fragmentacije pogodnih staništa za ciljnu vrstu u iznosu od 4,18 ha što iznosi 0,01 % u odnosu na pogodna staništa na cijelom području EM (38200 ha). Terenskim istraživanjem područja ekološke mreže kroz koje prolazi cesta utvrđeno je da se radi o mladoj šumi s visokom podzemnom vodom (stanišni tip 9160 (*Natura* kod), tj. E.3.1.1. (NKS kod)) bez trajnih vodenih tijela, bara, kanala i riparijskih područja. Razvojni stadiji ove vrste vezani su uz vodena staništa, ali tijekom razdoblja razmnožavanja migriraju s kopnenog staništa u vodu, a nakon razdoblja razmnožavanja migriraju natrag na kopno gdje prezimljuju. S obzirom na to moguće je stradavanje jedinki u periodu razmnožavanja kada je povećana aktivnost kretanja tj. migriranja. Na lokaciji planiranog zahvata koji prolazi kroz područje ekološke mreže ne nalaze se vodena staništa (NKS A.). Tijekom terenskog istraživanja unutar područja EM nisu zabilježene lokve na području trase planiranog zahvata. Lokve se javljaju povremeno tijekom intenzivnih oborina te postoji mogućnost da se one ipak pojavljuju na promatranom području. Trasa zahvata prolazi kroz područje EM u duljini oko 1300 m te se radi o zanemarivoj površini gubitka šumskih staništa sa eventualnim povremenim lokvama. Tijekom korištenja, budući da se vrsta kreće i kopnom, osobito za vrijeme razmnožavanja kada jedinke migriraju s kopna u vodu, moguće je da će doći do stradavanja jedinki zbog kolizije s vozilima.

Utjecaji na ciljne vrste su lokalizirani i umjereno negativni te prihvatljivi uz propisane mjere ublažavanja utjecaja. Ciljni stanišni tipovi 91E0* - Aluvijalne šume (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) i 3150 - Prirodne eutrofne vode s vegetacijom *Hydrocharition* ili *Magnopotamion* tijekom terenskih istraživanja nisu zabilježeni na području zahvata ni u dosegu utjecaja zahvata te se tijekom izgradnje i korištenja zahvata mogu isključiti značajni negativni utjecaji na atribute ciljeva očuvanja.

HR1000006 Spačvanski bazen:

- orao kliktaš (*Clanga pomarina*)

Na trasi je zabilježen pogodni stanišni tip E.3.1.1. Šuma hrasta lužnjaka i običnog graba. Međutim, terenskim istraživanjima je utvrđeno da navedeni stanišni tip na lokaciji zahvata najvećim dijelom pripada dobnom razredu ispod 40 godina, a manjim dijelom do 60 godina i ne predstavlja idealno stanište za ciljnu vrstu te se stoga ne očekuje njezina prisutnost. Uz to, terenskim istraživanjem faune ptica ciljna vrsta nije zabilježena na užem i širem području istraživanja. S obzirom na zonaciju staništa ciljne vrste, tijekom izgradnje zahvata doći će do gubitka 2,973 ha površine šumskih staništa pogodnih za gniježđenje ciljne vrste, što iznosi gubitak od 0,007 % ukupne površine pogodnog staništa na predmetnom području ekološke mreže. Negativni utjecaji tijekom izgradnje uključuju buku, vibracije i emisiju prašine uzrokovanu korištenjem teške mehanizacije i strojeva. Navedeni utjecaj može privremeno uznemiriti jedinke vrste na užem i širem području zahvata. Cesta siječe šumski pojas, tijekom korištenja djelovat će poput barijere koja će razdvojiti šumski kompleks. Moguća stradavanja jedinki uslijed kolizije s vozilima prilikom preleta ceste.

- Tijekom izgradnje potencijalno će doći do umjerenih negativnih utjecaja na trend gniježdeće populacije, očuvanje gniježdeće populacije, pogodna staništa za gniježđenje (nizinske šume

s okolnim močvarnim staništima i vlažnim travnjacima; NKS E.2., E.3.) i ključne rubne šumske sastojine povezane s okolnim poljoprivrednim područjima

- Tijekom korištenja potencijalno će doći do umjerenih negativnih utjecaja na trend gnijezdeće populacije, očuvanje gnijezdeće populacije i pogodna staništa za gniježđenje (nizinske šume s okolnim močvarnim staništima i vlažnim travnjacima; NKS E.2., E.3.)

- crna roda (*Ciconia nigra*)

Za ciljnu vrstu na trasi planirane ceste nisu zabilježeni pogodni stanišni tipovi. U neposrednoj blizini planirane ceste, izvan područja ekološke mreže nalazi se rijeka Bosut na oko 100 m od trase ceste, paralelno u duljinu oko 700 m Terenskim istraživanjem faune ptica ciljna vrsta nije zabilježena na užem i širem području istraživanja, kao ni njezino gnijezdo. S obzirom na zonaciju staništa ciljne vrste, tijekom izgradnje zahvata potencijalno će doći do gubitka 2,973 ha površine šumskih staništa pogodnih za gniježđenje ciljne vrste, što iznosi gubitak od 0,007 % ukupne površine staništa pogodnog za ciljnu vrstu na ovom području ekološke mreže. Negativni utjecaji tijekom izgradnje uključuju buku, vibracije i emisiju prašine uzrokovanu korištenjem teške mehanizacije i strojeva. Navedeni utjecaj može privremeno uznemiriti jedinke vrste na užem i širem području zahvata. Tijekom korištenja, cesta će dijeliti šumski pojas te će djelovati poput barijere. Moguća stradanja jedinki uslijed kolizije s vozilima prilikom preleta ceste.

- Tijekom izgradnje i korištenja potencijalno će doći do umjerenih negativnih utjecaja na trend gnijezdeće populacije, očuvanje gnijezdeće populacije i pogodna staništa za gniježđenje (stare šume s močvarnim staništima; NKS E.)

- crvenoglavi djetlić (*Dendrocopus medius*), crna žuna (*Dryocopus martius*) siva žuna (*Picus canus*), bjelovrata muharica (*Ficedula albicollis*)

Za ciljne vrste na trasi planirane ceste nisu zabilježeni pogodni stanišni tipovi. Navedene vrste zahtijevaju stara stabla s pukotinama i dupljama u kori i deblu za gniježđenje i za hranjenje. Na lokaciji zahvata nisu prisutni povoljni šumski stanišni uvjeti budući da šumske sastojine pripadaju dobnim razredima ispod 40 godina starosti i manjim dijelom ispod 60 godina. Terenskim istraživanjem faune ptica ciljne vrste nisu zabilježene na užem i širem području istraživanja. S obzirom na zonaciju staništa ciljne vrste, tijekom izgradnje zahvata doći će do gubitka 2,973 ha površine šumskih staništa pogodnih za gniježđenje ciljne vrste, što iznosi gubitak od 0,007 % ukupne površine staništa pogodnih za ciljnu vrstu na predmetnom području ekološke mreže. Negativni utjecaji tijekom izgradnje uključuju buku, vibracije i emisiju prašine uzrokovanu korištenjem teške mehanizacije i strojeva. Navedeni utjecaj može privremeno uznemiriti jedinke ciljnih vrsta na užem i širem području zahvata. Cesta će tijekom korištenja djelovati poput barijere koja će razdvojiti šumski kompleks. Moguća su stradanja jedinki uslijed kolizije s vozilima prilikom preleta ceste.

- Tijekom izgradnje potencijalno će doći do umjerenih negativnih utjecaja na trend gnijezdećih populacija, očuvanje gnijezdećih populacija, pogodna staništa za gniježđenje (stare šume s NKS E.) i ključna staništa za vrste (hrastove šume).

- Tijekom korištenja potencijalno će doći do umjerenih negativnih utjecaja na trend gnijezdećih populacija i očuvanje gnijezdećih populacija.

- škanjac osaš (*Pernis apivorus*)

Za ciljnu vrstu na trasi je zabilježen pogodni stanišni tip E.3.1.1. Šuma hrasta lužnjaka i običnog graba. Terenskim istraživanjima je utvrđeno da navedeni stanišni tip na lokaciji zahvata najvećim dijelom pripada dobnom razredu ispod 40 godina, a manjim dijelom do 60 godina i ne predstavlja idealno stanište za ciljnu vrstu i stoga se ne očekuje njezina prisutnost. Terenskim istraživanjem faune ptica zabilježena je jedna jedinka škanjca osaša u preletu preko šume iznad lokacije zahvata i buduće ceste u smjeru kretanja od rijeke Bosut prema istoku i granici s Vojvodinom. S obzirom na zonaciju staništa ciljne vrste, tijekom izgradnje zahvata doći će do

gubitka 2,973 ha površine šumskih staništa pogodnih za ciljnu vrstu, što iznosi gubitak od 0,007 % ukupne površine staništa pogodnog za ciljnu vrstu na predmetnom području ekološke mreže. Negativni utjecaji tijekom izgradnje uključuju buku, vibracije i emisiju prašine uzrokovanu korištenjem teške mehanizacije i strojeva. Navedeni utjecaj može privremeno uznemiriti jedinke vrste na užem i širem području zahvata. S obzirom da će cesta tijekom korištenja djelovati poput barijere koja razdvaja dva šumska kompleksa moguća stradavanja jedinki uslijed kolizije s vozilima prilikom preleta ceste.

- Tijekom izgradnje doći će do umjerenih negativnih utjecaja na trend gnijezdeće populacije, očuvanje gnijezdeće populacije i pogodna staništa za vrstu (NKS E.)
 - Tijekom korištenja doći će do umjerenih negativnih utjecaja na trend gnijezdeće populacije i očuvanje gnijezdeće populacije
- štekavac (*Haliaeetus albicilla*)

Za ciljnu vrstu na trasi je zabilježen pogodni stanišni tip E.3.1.1. Šuma hrasta lužnjaka i običnog graba. Terenskim istraživanjima je utvrđeno da navedeni stanišni tip na lokaciji zahvata najvećim dijelom pripada dobnom razredu ispod 40 godina, a manjim dijelom do 60 godina i ne predstavlja idealno stanište za ciljnu vrstu te se stoga ne očekuje njezina prisutnost. Terenskim istraživanjem faune ptica zabilježena je jedna jedinka štekavca u preletu na području brane na Bosutu na širem području istraživanja, odnosno izvan obuhvata zahvata. Provedbom monitoringa staništa s ciljem utvrđivanja gnijezdećih parova na širem području zahvata, nisu zabilježena gnijezda štekavaca niti su viđene jedinke u preletu iznad lokacije zahvata. S obzirom na zonaciju staništa ciljne vrste, tijekom izgradnje zahvata potencijalno će doći do gubitka 2,973 ha površine šumskih staništa pogodnih za gniježđenje ciljne vrste, što iznosi gubitak od 0,007 % ukupne površine staništa pogodnog za ciljnu vrstu na predmetnom području ekološke mreže. Negativni utjecaji tijekom izgradnje uključuju buku, vibracije i emisiju prašine uzrokovanu korištenjem teške mehanizacije i strojeva. Tijekom korištenja cesta će djelovati poput barijere koja će razdvojiti dva šumska kompleksa te su moguća stradavanja jedinki uslijed kolizije s vozilima prilikom preleta ceste.

- Tijekom izgradnje potencijalno će doći do umjerenih negativnih utjecaja na trend gnijezdeće populacije, očuvanje gnijezdeće populacije i pogodna staništa za gniježđenje (NKS E.)
- Tijekom korištenja potencijalno će doći do umjerenih negativnih utjecaja na trend gnijezdeće populacije i očuvanje gnijezdeće populacije

Ocjena utjecaja za ciljne vrste područja ekološke mreže HR1000006 Spačvanski bazen provedena je u odnosu na ciljeve očuvanja propisane Prilogom I Pravilnika o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 25/20 i 38/20.) i u odnosu na specifične ciljeve očuvanja s atributima koji su izrađeni za ovo područje ekološke mreže. Utjecaji na ciljne vrste su ocijenjeni kao lokalizirani i umjereno negativni te su propisane odgovarajuće mjere ublažavanja utjecaja kojima se dodatno ublažavaju. Usporedbom ocjene utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja propisane Pravilnikom o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže i ocjene utjecaja na specifične ciljeve očuvanja sa atributima utvrđeno je da nema razlike u ocjeni značajnosti utjecaja te da zahvat uz primjenu mjera ublažavanja utjecaja nema značajan negativan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Kumulativan utjecaj

HR2001500 Stepska staništa kod Bapske i HR1000006 Spačvanski bazen

Budući da je na temelju terenskog istraživanja utvrđeno da prilikom izgradnje predmetnog zahvata neće doći do gubitka ciljnog stanišnog tipa 6240 Subpanonski stepski travnjaci (*Festucion*

valesiaceae), mogu se isključiti i kumulativni utjecaji zahvata s drugim postojećim i planiranim zahvatima na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

HR2001414 Spačvanski bazen i HR1000006 Spačvanski bazen

*Najizraženiji prepoznati utjecaj izgradnje cesta jest trajno zauzeće staništa, tj. gubitak staništa te je taj utjecaj analiziran i prilikom sagledavanja kumulativnih utjecaja predmetnog zahvata. Ocjena kumulativnih utjecaja napravljena je za one ciljne vrste za koje se pojedinačni negativni utjecaji nisu mogli isključiti. Prilikom ocjene kumulativnog utjecaja u obzir je uzeto 37 zahvata od čega je najveći broj izduženog karaktera tj. radi se o izgradnji poučnih staza, šumskih cesta i slično te ne zauzimaju veliku površinu ali svi uzrokuju gubitak šumskih staništa. Prilikom ocjene kumulativnih utjecaja u obzir su uzete one ciljne vrste za koje je kroz ocjenu pojedinačnog utjecaja zahvata ocijenjeno da izgradnja može imati negativan utjecaj. Za potrebe izračuna kumulativnih gubitaka staništa korištena je zonacija staništa ciljnih vrsta. Ciljne vrste za koje je ocijenjeno da zahvat može imati negativan utjecaj su: jelenak (*Lucanus cervus*), velika hrastova strizibuba (*Cerambix cerdo*), crveni mukač (*Bombina bombina*), barska kornjača (*Emys orbicularis*), širokouhi mračnjak (*Barbastella barbastellus*), veliki panonski vodenjak (*Triturus dobrogicius*) za područje HR2001414 Spačvanski bazen i za sve ciljne vrste ptica područja HR1000006 Spačvanski bazen. Iz analize vidljivo je da gubici staništa po pojedinoj vrsti iznose manje od prihvatljivih 1 % gubitaka staništa te se ocjenjuje da su kumulativni utjecaji na ciljne vrste umjereno negativni i prihvatljivi. Ocjena kumulativnog utjecaja vezano uz ciljne stanišne tipove 91E0* Aluvijalne šume (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) i 3150 Prirodne eutrofne vode s vegetacijom *Hydrocharition* ili *Magnopotamion* i za ciljnu vrstu vidra (*Lutra lutra*) za područje HR2001414 Spačvanski bazen nije provedena budući da ciljni stanišni tipovi i pogodna staništa za ciljnu vrstu nisu zabilježeni na lokaciji zahvata i nisu prepoznati pojedinačni utjecaji zahvata na ciljeve očuvanja.*

Kod određivanja mjera (A), što ih nositelj zahvata mora poduzimati, Ministarstvo se pridržavalo i načela predostrožnosti navedenih u članku 10. Zakona, koji nalaže da se razmotre i primjene mjere koje doprinose smanjivanju onečišćenja okoliša i ublažavanju negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže utvrđene propisima i odgovarajućim aktom.

- **Opće mjere zaštite** propisane su u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18), Zakonom o gradnji („Narodne novine“, broj 153/13, 20/17, 39/19, 125/19) i Zakonom o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja („Narodne novine“, broj 14/19).
- **Mjere zaštite infrastrukture i prometnih tokova** su u skladu sa Zakonom o gradnji.
- **Mjere zaštite zraka** u skladu su sa Zakonom o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 127/19, 57/22).
- **Mjere zaštite voda** su u skladu sa Zakonom o vodama („Narodne novine“, broj 66/19, 84/21, 47/23), Uredbom o standardu kakvoće voda („Narodne novine“, broj 96/19, 20/23, 50/23) i Pravilnikom o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda („Narodne novine“, broj 26/20).
- **Mjere zaštite tla i poljoprivrednog zemljišta** su u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša, Zakonom o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, broj 20/18, 115/18, 98/19, 57/22), Pravilnikom o mjerilima za utvrđivanje osobito vrijednog obradivog (P1) i vrijednog obradivog (P2) poljoprivrednog zemljišta („Narodne novine“, broj 23/19), Pravilnikom o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja („Narodne novine“, broj 71/19) i Pravilnikom o metodologiji za praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta („Narodne novine“, broj 47/19).
- **Mjere zaštite bioraznolikosti** su u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, 155/23).

- **Mjere zaštite krajobraza** temelje se na člancima 6., 7., 10. i 20. Zakona o zaštiti okoliša, Zakonu o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) i Zakonu o gradnji.
- **Mjere zaštite kulturne baštine** su u skladu sa Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 145/24).
- **Mjere zaštite šuma** su u skladu sa Zakonom o šumama („Narodne novine“, broj 68/18, 115/18, 98/19, 32/20, 145/20, 101/23, 145/23, 36/24), Pravilnikom o uređivanju šuma („Narodne novine“, broj 97/18, 101/18, 31/20, 99/21, 38/24), Pravilnikom o utvrđivanju naknada za šumu i šumsko zemljište („Narodne novine“, broj 12/20, 121/20, 43/24) i Pravilnikom o zaštiti šuma od požara („Narodne novine“, broj 33/14).
- **Mjere zaštite divljači i lovstva** su u skladu sa Zakonom o lovstvu („Narodne novine“, broj 99/18, 32/19, 32/20), Pravilnikom o stručnoj službi za provedbu lovnogospodarskih planova („Narodne novine“, broj 108/19), Pravilnikom o lovostaju („Narodne novine“, broj 94/19) i Pravilnikom o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači („Narodne novine“, broj 40/06, 92/08, 39/11, 41/13, 99/18).
- **Mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja** su u skladu sa Zakonom o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja („Narodne novine“, broj 14/19) i Pravilnikom o zonama rasvjetljenosti, dopuštenim vrijednostima rasvjetljavanja i načinima upravljanja rasvjetnim sustavima („Narodne novine“, broj 128/20).
- **Mjere zaštite od buke** su u skladu s člankom 69. Zakona o gradnji, Zakonom o zaštiti od buke („Narodne novine“, broj 30/09, 55/13, 153/13, 41/16, 114/18, 14/21) i Pravilnikom o najvišim dopuštenim razinama buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka („Narodne novine“, broj 143/21).
- **Mjere gospodarenja otpadom** su u skladu s člankom 33. Zakona o zaštiti okoliša, Zakonom o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 84/21, 142/23) i Pravilnikom o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 106/22).
- **Mjere postupanja s viškom materijala iz iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu** u skladu su sa Pravilnikom o postupanju s viškom iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu kod izvođenja građevinskih radova („Narodne novine“, broj 79/14, 52/18).
- **Mjere zaštite u slučaju iznenadnog događaja** u skladu su sa Zakonom o zaštiti okoliša, Zakonom o vodama i Državnim planom mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda („Narodne novine“, broj 5/11, 66/19) i Zakonom o sigurnosti prometa na cestama („Narodne novine“, broj 67/08, 48/10, 74/11, 80/13, 158/13, 92/14, 64/15, 108/17, 70/19, 42/20, 85/22, 114/22, 133/23).
- **Mjere ublažavanja negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže** u skladu su sa Zakonom o zaštiti prirode, Uredbom o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, br. 80/19, 119/23), Pravilnikom o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže („Narodne novine“ br. 25/20, 38/20) i Pravilnikom o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova u područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 111/22).

Nositelja zahvata se člankom 142. stavkom 1. Zakona obvezuje na **praćenje stanja okoliša i ekološke mreže (B)** posredstvom stručnih i za to ovlaštenih osoba, koje provode mjerenja emisija i imisija, vode očevidnike, te dostavljaju podatke nadležnim tijelima, a obavezan je sukladno članku

142. stavku 6. istog Zakona osigurati i financijska sredstva za praćenje stanja okoliša i ekološke mreže.

- **Program praćenja razine buke** temelji se na Zakonu o zaštiti od buke i Pravilniku o najvišim dopuštenim razinama buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka.
- **Program praćenja stradavanja faune i program praćenja stradavanja ciljnih vrsta područja ekološke mreže** temelji se na Zakonu o zaštiti prirode, Pravilniku o strogo zaštićenim vrstama („Narodne novine“, broj 144/13 i 73/16), Pravilniku o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova u područjima ekološke mreže i Pravilniku o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže.

Sukladno članku 21. stavku 2. Uredbe, prije donošenja rješenja nacrt rješenja je stavljen na uvid javnosti na internetskim stranicama Ministarstva u trajanju od 8 dana s datumom objave 16. svibnja 2025. godine i na njega nisu dostavljene primjedbe.

Obveza nositelja zahvata pod točkom II. ovog Rješenja proizlazi iz odredbe članka 10. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, kojim je utvrđeno da se radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš pri planiranju i izvođenju zahvata moraju primjenjivati utvrđene mjere zaštite okoliša i ekološke mreže.

Točka III. izreke ovog rješenja utemeljena je na odredbama članka 142. stavka 2. Zakona.

Prema odredbi članka 85. stavka 5. Zakona nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš (točka IV. ovog rješenja).

Rok važenja ovog rješenja propisan je u skladu s člankom 92. stavkom 1. Zakona, dok je mogućnost produženja važenja ovog rješenja propisana u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona (točka V. ovog rješenja).

Obveza objave ovog rješenja na internetskim stranicama Ministarstva utvrđena je člankom 91. stavkom 2. Zakona (točka VI. ovog rješenja).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Osijeku, Trg Ante Starčevića 7/II, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom odnosno dostavlja elektronički.

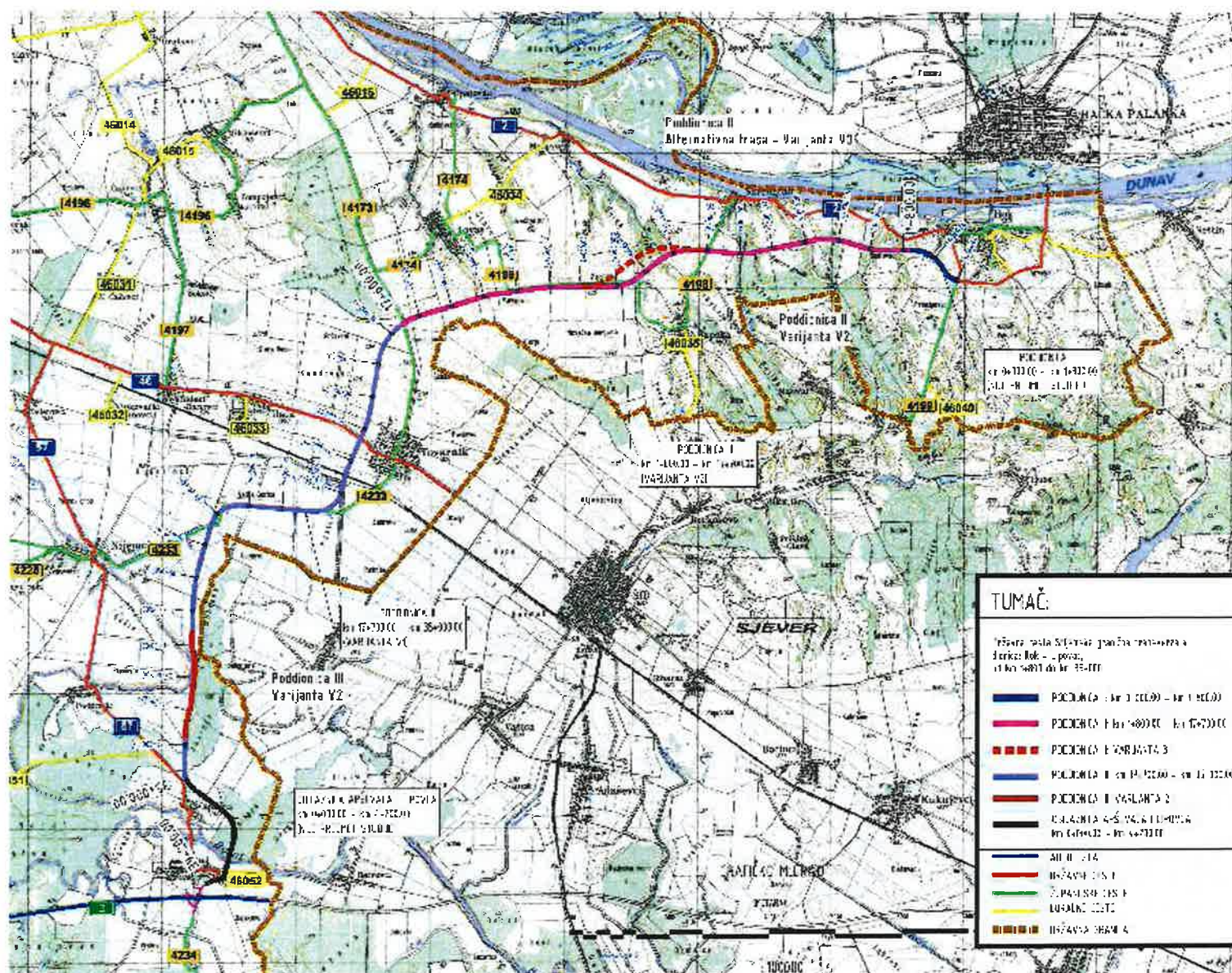
Dostaviti:

1. Hrvatske ceste d.o.o., Vončinina 3, Zagreb (**R!**, s povratnicom)

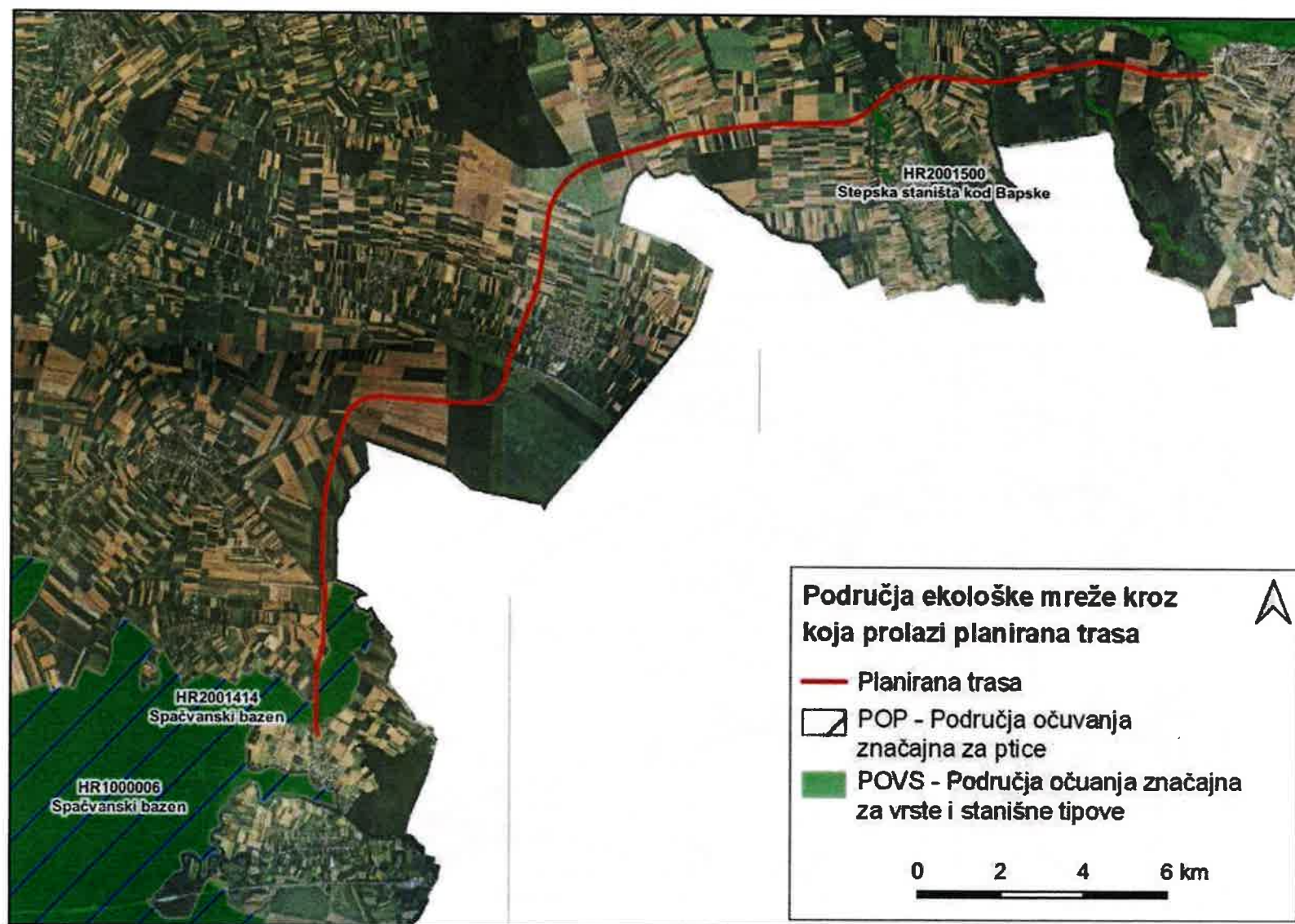
Na znanje:

1. Državni inspektorat, Inspekcija zaštite okoliša, Šubićeva 29, Zagreb

Prilog 1. Situacijski prikaz zahvata

Prilog 2. Prikaz trase zahvata u odnosu na područja ekološke mreže

Prilog 3. Prikaz područja zabrane radova na područje ekološke mreže HR2001500 Stepska staništa kod Bapske

